

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj; Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Október 23.
VII évfolyam, 281. szám.

Vasárnap

II. Károly király Öfelségét hivatalosan meghívták Angliába és az uralkodó a meghívást elfogadta

(BUCURESTI.) (Rador.) A királyi ház minisztere közli: Öfelsége II. Károly király meghívást kapott az angol királyi pártól, hogy november 15-18 között tegyen látogatást Londonban. Ezt a látogatást tudvalevőleg tavasszal elhalasztották. A királyt utjára elkíséri Mihály nagyvajda trónörökös is.

Ugyanakkor Londonból is hivatalosan jelentik a Buckingham királyi palotából, hogy II. Károly király Öfelsége elfogadta az angol királyi párnak a novemberi látogatásra szóló meghívását.

Véget értek a királyi hadgyakorlatok

(BUCURESTI.) (Rador.) A királyi hadgyakorlatok befejeződtek. Csütörtökön és pénteken nagy ütközetek folytak, miközben

II. Károly király Öfelsége mindvégig a csapatok között tartózkodott.

A „vörös” hadsereg csapatai állandóan támadást kerestek a „kék” csapatokkal ezok azonban visszautasították a támadást és nem vállalták a döntő ütközetet. A harci kocsi, a láthatatlan ütegek és a kitérő fegyverekkel felszerelt gyalogság bemutatta a technikai háború borzalmait. Azután péntekre virradó éjszaka nagy légi hadgyakorlat volt Galati felett. Tegnap megtartották a hadgyakorlatok utolsó napját, majd a hadgyakorlatokat lefújták.

Ma szombaton Galatiban nagy tengerészeti ünnepélyek lesznek. Öfelsége a király megtekinti a galatii hajóüzemekben rendbehozott hajókat.

A hadgyakorlatokon résztvevett külföldi attasék a Duna-ágban kirándulásra indultak

Öfelsége rendeletére a hadgyakorlatokat tegnap délután 3 órakor lefújták. Ma a hadgyakorlatok főhadiszállása a manőver bírálattá készíti el a két hadsereg szempontjából. Tegnap a hadgyakorlatok színhelyén látogatást tett Calinescu belügyminiszter Titeanu sajtó és propagandaügyi alminiszter, valamint számos kül- és belföldi újságíró kíséretében.

A tisztviselők vagyonrevíziója

(BUCURESTI.) (Rador.) Miron Cristea patriarka-miniszterelnök újból interveniált a legutóbb kipattant visszaélésekkel kapcsolatosan a közvagyon védelme érdekében olyan irányban, hogy a legszigorúbb vagyonellenőrzést alkalmazzák mindazokkal a köztisztviselőkkel szemben, akiket azzal lehet gyanúsítani, hogy tisztességtelenül jártak el tisztségük betöltésénél.

Tasca professzor Románia külpolitikájáról

(BUCURESTI.) (Rador.) A Timpul c. lapban Tasca professzor hosszabb cikket írt Románia külpolitikájáról és a legutóbbi eseményekkel kapcsolatosan az ország külpolitikáját a következő 3 pontban foglalja össze: 1. Romániának

nincs mit tartania semmiféle területi követeléstől. Az ország teljesen néprajzi alapokra támaszkodik és történelmi határai között él, úgy, hogy bármi is lenne a módosítások kritériuma, azok közül egy se érinti. 2. Románia senkitől sem igényel semmit és még ha fel is ajánlanák, semmiféle indoklással sem fogad el egy darabocskát se a mások földjéből. Az országnak nem érdeke, hogy idegen elemekkel tarkítsa magát. 3. Románia elsősorban az igazságra és a lojalitásra támaszkodik. Erejét csak jogainak megvédésére és az igazság di-

dakra juttatására használja. Éppen ezért nem tartja megengedhetőnek egy ország számára sem hogy megszegje kötelezettségeit, bármilyenek is legyenek az ezért felkinált előnyök. Az előnyök pillanatnyiak, de a kötelezettség teljesítésének becsülete és lojalitása örökös segítség.

Az Universul vezércikkében ugyan- ezzel a kérdéssel foglalkozik. A cikk címe: „Beck látogatása után”. A lap ebben felsorolja Románia és Csehszlovákia gazdasági érdekeit, amely a román-cseh közös határt teszik szükségessé.

Londonhoz hasonlóan: Páris is megnemtámadási tervet készül kötni Berlinnel

Magyarország nem tartja megengedhetőnek a legújabb Csehszlovák javaslatot sem — Cálolják a Beck lengyel külügyminiszter romániai újjával kapcsolatos híreket — A jövő héten átalakítják az angol kormányt — A brit legyverkezés halála Németországban Paiesztinában tovább folyik a tisztogatás munkája Kantont megszólalnak a japán seregek

A világpolitikának tegnap több igen nagy horderejű szennációja volt és pedig elsősorban az a Havas jelentés, amely arról számolt be, hogy Francois Poncet francia nagykövet és Hitler vezér és kancellár között, Poncet bucsuzásakor (Rómába helyezték át nagykövetnek) terv merült volna fel abban a formában, hogy Páris és Berlin között ugyanolyan nyilatkozatváltás, illetve megállapodás jöjjön létre, mint annak idején Hitler vezérkancellár és Chamberlain miniszterelnök között. A nemzetközi sajtó ezt a híradást rendkívül nagyjelentőségűnek mondja és ahhoz igen messzemenő következtetéseket fűz. Ennek az oknak tulajdonítja ugyanis azt a hajlandóságot, mely a francia törvényhozó testületeket feloszlatni és az új választásokat elrendelni szeretné, mert a jelenlegi képviselőházi összetétele mellett a francia-német megállapodás még a leghozzáértőbbek között is szinte lehetetlennek látszik. Egészen bizonyos ugyanis, hogy a számban és súlyban igen tekintélyes baloldal heves ellenzéki harcot kezdene, amely a Daladier-kormányt Berlin előtt nagyon kényes helyzetbe hozhatná, ha a francia miniszterelnök a jelenlegi helyzetben olyan baráti és békülékeny szellemű kölcsönös nyilatkozattételhez ragaszkodnék, mint amint Chamberlain miniszterelnök is megtejt. A lapok szerint az a mindinkább érezhetővé vált belpolitikai feszültségben nyílt ellentétokról ugyan beszélni még nem lehet, de az bizonyos, hogy a

kulisszák mögött igen élénk tevékenység indult meg a feloszlítás ellen és mellett is. Különösen két politikus erőszakolja az ezirányú végleges döntést és pedig Calliaux a feloszlítást és Herriot ennek ellenkezőjét követeli. Párisban most nagy találgatás indult meg olyirányban, hogy Daladier miniszterelnök mire fogja elhatározni magát, mert ebből következtetni lehet az új külpolitikai beállítottságra is.

A másik igen nagy meglepetést keltett hírt az Exchange Telegraph hongkongi híradása szolgáltatta és pedig azzal, hogy közölte Kanton elesését. A japán tankosztagok ugyanis tegnap délután 1.30-kor bevonultak a legnagyobb és lakószámában legtekintélyesebb kikötőbe, Kantonba, amelyet a kínaiak ugyszólván kardcsapás nélkül engedtek át. Csang-Kai-Sek marsall ugyanis, bár a japán erők partraszállása óta lett volna ideje rá, meg sem kísérelte a tekintélyes számú védősereg odavezénylését, vagy toborzását, miért is a külföldiek előtt ez az eljárás teljesen érthetetlennek tűnik fel. Hogy enek az eseménynek a hongkongi brit érdekeltségre nézve milyen hordereje lesz, még kiszámíthatatlan. Általános azonban az a vélemény, hogy Tokió London számára megnyugtató kijelentéseket tett, mert különben Chamberlain miniszterelnök nem utazna ma hétvégi szabadságra.

A részletes híradások a következők:

AZ ÚJ CSEHSZLOVÁK JAVASLAT

(PRÁGA.) (Rador.) A csehszlovák fővárosból származó hírek szerint Ribbentrop német külügyminiszter Münchenben azt javasolta, hogy a magyar-csehszlovák tárgyalásokat a jövő hét első napjaiban semleges területen, esetleg Bécsben kezdjék meg. A szlovák és rutén kormány állítólag elfogadta az ajánlatot és azt a magyarok sem ellenzik. A legutóbbi németországi utazások során a magyar és cseh kiküldöttek a prágai hírek szerint meg- egyeztek abban, hogy a határkérdést néprajzi alapon, a jelenlegi nyelvi határok figyelembe vételével oldják meg bizonyos gazdasági jellegű kiigazításokkal. Bizonyos, hogy az új tárgyalások a szlovák küldöttség Komáromban elő- terjesztett utolsó terve alapján indulnak meg. Körülbelül ezt tartalmazza a cseh jegyzék is. Ebben a tervben 5784 négyzetkilométer területet ajánlottak fel a magyaroknak 395 ezer lakossal, akik közül 45 ezer szlovák. Az első szlovák javaslat tudvalevőleg csak 1000 négyzetkilométer területről szólt.

(BUDAPEST.) (Rador.) A magyar közvélemény nagy türelmetlenséggel várja a csehszlovák kormány új javaslatának közzétételét. Általában az a vélemény, hogy ez a javaslat sem elé- gíti ki a magyar hivatalos köröket. Illetékes magyar körökben remélik, hogy Berlin és Róma közbelépésével sikerülni fog a békés megoldás. Azt várják, hogy Csehszlovákia a legéle- sebb ellenállást fejtí ki a ruszinszkói kérdésben. A Havas úgynökség közlése szerint egyes magyar politikai körök elégedetlenek a magyar követelésekkel szembeni német ellenállás miatt. Szerintük a magyar-csehszlovák kérdést Hitler kancellár egy szava elintézhette volna, de a Kárpátalja kérdése miatt Hitler a csehszlovákokat támogatta a magyarok ellen, mondják ezekben a budapesti körökben. A német magatartást kedvezőtlenül ítélik meg magyar katonai körökben is, különösen Pozsony környékét illetően és hang- sulyozzák azt az ellentétet, amely Olaszország lojális magatartása és a német birodalom tartózkodása között van.

A MAGYAR ÁLLÁSPONT

A Corriera della Sera című olasz lap budapesti jelentés alapján úgy érte- sült, hogy a magyar kormány kizárólag magyar földön hajlandó folytatni a további tárgyalásokat, még pedig Győrben, vagy Esztergomban, de leg- inkább Budapesten. A magyar kor- mány mindennek előtt négy nagyobb város jelképes megszállását kívánja és jelképes biztosítékot arra, hogy a ta- nácskozások hat-nyolc nap alatt befe- jeződnek.

SIDOR VARSÓI TÁRGYA- LÁSA

(VARSÓ.) (Rador.) Sidor szlovák mi- niszter, aki információs kihallgatáson jelent meg Beck külügyminiszter előtt, hangoztatta, hogy Szlovákia baráti vi- szonyban akar élni Lengyelországgal és Magyarországgal. A szlovák nemzet nem gyűlöli a magyarokat és tudja, hogy magyar részről sincs gyűlölet vele szemben. A maga részéről megérti, de

sokallja a magyar követeléseket. Tárgyalás után visszatért Pozsonyba, hogy jelentést tegyen a tanácskozásokról.

AMI NEM FEDI A TÉNYEKET

(VARSO.) (Rador.) Illetékes helyen rámutatnak arra, hogy Beck lengyel külügyminiszternek a romániai megbeszélésekkel kapcsolatban a külföldi sajtóban leadott híradások nem fedik a tényeket és nagyrészt találgatásokon alapulnak. Ugy hírlik, hogy Beck lengyel külügyminiszter Romániában megkezdett tárgyalásai nem fejeződtek még be és ezen a téren további lengyel kezdeményezés várható.

AZ ÚJ CSEH JAVASLAT NEM KIEGÉSZÍTŐ

(BUDAPEST.) (Rador.) Az új cseh javaslat, bár az eddigiekkel szemben javulást mutat, még mindig nem elégíti ki Magyarországot, mert hiányoznak belőle olyan városok, amelyeknek visszaadását a müncheni egyezmény szellemében írja elő. A javaslatot tehát, mint nem kielégítőt, Magyarország nem fogja elfogadni. Ellenben Berlinhez és Rómához fog fordulni, hogy vessék latba befolyásukat a jogos magyar igények maradéktalan rendezésére. Magyarország reméli, hogy Berlin és Róma újabb diplomáciai akciója meghozza a kívánt eredményt.

(RÓMA.) (Rador.) Ciano gróf tegnap kihallgatáson fogadta a magyar követet, akivel a közep európai helyzetet tárgyalták meg, elsősorban is a magyar-cseh kérdést.

IMRÉDY JÖVENDŐ TERVEI

(BUDAPEST.) (Rador.) Imrédy magyar miniszterelnök nem hivatalos jelentés szerint rövidesen össze akarja hívni a magyar képviselőházat és határozatlan időre szóló különleges felhatalmazást kér kormányának a törvényhozástól. A híradás még megerősítést igényel. Imrédy egyébként a magyar politikai élet számos tényezőjével folytatott megbeszéléseket.

TÜNTETŐ NAGYGYÜLÉS BUDAPESTEN

(BUDAPEST.) (Rador.) A magyar-lengyel szövetség és Budapest lakossága a Bem-emlék előtt 200 ezer résztvevővel nagygyűlést tartott, amelyen a hagyományos lengyel-magyar barátság mellett tüntettek és követelték, hogy a tartós béke biztosítására valóítsák meg a közös lengyel-magyar határ kérdését. Varsóban 17 lengyel napilap sajtóbizottsága támogatja ezt a kérdést és megindult az önkéntes lengyel légiók szervezésének akciója is. A légióba jelentkezett lengvelek felkeresték a magyar követséget és bejelentették, hogy az évszázados magyar-lengyel barátság alapján készek megsegíteni Magyarországot.

A PRÁGAI MINISZTER-TANÁCS

(PRÁGA.) (Rador.) A cseh kormány a szlovák és rutén miniszterek bevonásával minisztertanácsot tartott, amelyen a müncheni megbeszélések eredményét vitatták meg. Többek között Szlovákia és Ruszinszko kérdéséről is. A kormány reméli, hogy sikerül rövidesen újra felvenni a tárgyalásokat talán már a jövő hét elején, esetleg egy semleges ország területén fekvő városban.

SZABADON ENGEDTÉK A MAGYAR POLITIKAI FOGLYOKAT

(PRÁGA.) Jaross és Holota magyar nemzetgyűlési képviselők közbenjárására Durcsánszky helyettes szlovák miniszterelnök elrendelte a Léván tartóztatott magyarok szabadlábra helyezését. Durcsánszky egyben tudomására hozta a magyar képviselőknek, hogy a szlovák kormány külön államtitkárságot szándékozik szervezni a magyar népcsoportoknak. A magyar törvényhozók tudomásul vették a bejelentést, de közölték, hogy amíg a magyar-cseh határ kérdését véglegesen nem rendezték, nem foglalnak állást a magyar államtitkárság ügyében.

A KOMMUNISTA PÁRT BETILTÁSA

(PRÁGA.) (Rador.) A Havas jelentése szerint az egész csehszlovák sajtó meg-

elégedéssel fogadta a kormányának a kommunista párt betiltásáról szóló rendelkezését. A párisi Jour szerint a harmadik internacionálé a ruszin kommunistákhoz olyan utasítást küldött, hogy vagy önkormányzatot kérjenek a cseh állam keretében, vagy teljes függetlenséget. Arra kell törekedni, hogy a terület megőrizze függetlenségét a szovjet és Csehszlovákia között, hogy összekötő kapocs lehessen esetleg mint önálló állam a harmadik internacionálé Közép-európa központja.

EGYEZSÉG A TESCHENI BANYÁK ÜGYÉBEN

(PRÁGA.) (Rador.) Lengyelország és Csehszlovákia a tescheni bányák és üzemek kihasználására ideiglenes megegyezést kötöttek.

MIT KÖVETEL A SZLOVÁK NÉPPÁRT?

(POZSONY.) (Rador.) A néppárt kulturális bizottsága a szlovák nemzetne-

velésügyi minisztériumnak átadta írásba foglalt iskolaügyi követelését. A bizottság többek között követeli az államosított középiskoláknak az egyházak részére való visszaadását, a pozsonyi egyetem szlovákká tételét és az összes szlovákiai iskolákban a vallási numerus clausus bevezetését.

SIROVY TÁBORNOK NYILATKOZATA

(PRÁGA.) (Rador.) A Ceteka Sirovy tábornok, kormányfő nyilatkozatát közli, amely szerint a csehszlovák pénz értéke biztosítva van és rövid időn belül meg lesz a megfelelő egyensúlya. A tábornok kijelentette, hogy Csehszlovákia tárgyalásokat folytat a nyugati nagyhatalmakkal pénzügyi megsegítésére, kedvező kilátásokkal. Külpolitikai tekintetben Sirovy szerint Csehszlovákiának lehető leggyorsabban megegyezésre kell jutnia összes szomszédaival.

Capitol mozgó!

Ha jól akar mulatni, ha el akarja feledni minden bánatát okvetlenül nézze meg

DOROTHY LAMOUR

a gyönyörű tündérlány szenzációs új filmjét:

SENORITA

Műsor előtt: Miki Maus és világhírű.

Cesianu követ tárgyal Bonnettel

(PÁRIS.) (Rador.) Dinu Cesianu román követ tegnap újabb hosszabb kihallgatáson jelent meg Bonnet külügyminiszter előtt.

NÉMET CAFOLAT

(BERLIN.) (Rador.) Göring marsall köréből a leghatározottabban megcáfolják azokat a híreket, hogy a marsall nyolcéves közep európai gazdasági tervet készítene elő és e tervekbe a Balkán-államokat és Ázsia egy részét is bekapcsolni akarná. Ezek a híradások teljesen alaptalanok.

Berlinben egyébként kellemetlen hatást keltett a legutóbbi cseh-német határcsúszás, amelynek várják Prága szigorú megtorlóintézkedéseit. A német hatóságok ugyanakkor elhatározták, hogy a határvidékre az eset tanulságaként erősen késztültséget rendelnek ki.

FRANCIA-NÉMET KÖZÖS NYILATKOZAT TERVE MEGJÖTT FEL A BERLINI FRANCIA NAGYKÖVET BUCSU-KIHALLGATÁSÁN

(PÁRIS.) (Havas.) Francois Poncet, volt berlini és most Rómába kinevezett olasz nagykövet bucsukihallgatása alkalmával Hitler kancellár és közte terv merült fel egy, az angol-német kölcsönös nyilatkozat formájára megegyező francia-német lépésre vonatkozólag Poncet, aki a terv felvetője volt, amikor látta, hogy az Hitler kancellár előtt kedvező megítélésben részesül, ajánlkozott arra, hogy kormányánál proponálni fogja annak keresztülvitelét. Fenti híradáshoz a Reuter iroda hozzáfűzi, hogy még megerősítésre szorul.

WEEKENDRE UTAZOTT A BRIT MINISZTERELNÖK

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök tegnap skóciai birtokára utazott, ahol a hétvéget tölteni fogja. Elutazása előtt kihallgatáson fogadta Neville Henderson berlini brit nagykövetet, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. Erről azonban nem adtak ki hivatalos jelentést.

AZ ANGOL FEGYVERKEZÉS HATÁSA NÉMETORSZÁGBAN

(BERLIN.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Németországban megdöbbenést váltott ki az angol újabb fegyverkezési tervek megerősödése. A Völkischer Beobachter szerint ebben az esetben Németország sem maradhat hátra. Másfelől jó benyomást keltett a harmadik birodalomban, hogy a Daily Express nagy feltűnést keltő cikkben a német gyarmatok visszaadását sürgeti. Élénken kommentálják Németországban az amerikai sajtó állásfoglalását

történet megfelelő elhatározás, az ügyvel kapcsolatosan azonban nagyfontosságú megbeszélések folynak. Tegnap Henry herceg, „Páris grófja”, a francia trónkövetelő rövid ideig Párisban tartózkodott és külpolitikai nyilatkozatot adott a lapoknak. Ezekben páratlan megalazásnak minősítette a müncheni egyezményt, amely Franciaország hadászati helyzetét is nagyon meggyöngyöztette. Franciaország a monarchia nélkül arra van kényyszerítve, hogy válasszon a hanyatlás és a pártidiktatura között. A francia trónkövetelő nyilatkozatát a lapok inkább csak mint szenzációt közlik, de nem tulajdonítanak neki nagyobb jelentőséget.

AZ ELSŐ FOGOLYCSERE

(HENDAYE.) (Reuter.) A barcelonai kormány tegnap száz olasz önkéntes foglyot bocsátott el Franco tábornok fogságában levő 100 angol önkéntessel szemben. A lapok megjegyzik, hogy a polgárháború kitörése óta ez az első hivatalos fogolycsere a hadviselő felek között.

A tisztogatás munkája

(HAIFA.) Az angol haderők tovább folytatják tisztogató munkájukat. Az incidensek száma most már csökken, de az arabok igen kemény ellenállást tanúsítanak. Az angol karhatalom újabb meg erősítéseket kapott és el van szánva, hogy a terrorista cselekedeteknek véglegesen véget vet.

„A palesztinai kérdés rendezése csak az arab államok bevonása mellett lehetséges”

(BEIRUTH.) (Reuter.) Irak állam külügyminisztere Londonból hazamenet nyilatkozott az United Press munkatársainak és a következőket mondotta: A brit fővárosban tárgyaltam a palesztinai kérdés megoldása tekintetében és ott kifejtettem azon nézetemet, hogy az ügy rendezése csakis az érdekelt arab államok bevonása mellett lehetséges. Minden más kísérlet meddő vállalkozás és csak növelni fogja az ellenállási feszültséget.

A külügyminiszter a továbbiakban elmondotta, hogy Beiruthban azért szállott ki, hogy meglátogassa az ott emigrációban élő jeruzsálemi főmuftit és azután Damaszkuszban át Bagdadba utazik.

ELESETT KANTON, KINA LEGNAGYOBB KIKÜTŐJE

(SANGHAI.) (Exchange Telegraph.) Honkongi jelentés szerint a japán tankosztagok tegnap délután 1 óra 30 perckor bevonultak Kantonba, Délkína és az egész mennyei birodalom legnagyobb kikötője. A japán hadsereg nem találkoztott ellenállással és így a város kárpasz nélkül került a kezébe. Az esemény híre Tokióban óriási lelkesedést keltett. Hír szerint a kikötő eleste ennyira demoralizálóló hatott a kínai seregekre hogy a marsall el is hagyta Hankeut és nyugat felé igyekszik. Külföldi körök előtt teljesen érthetetlen hogy Csang-Kai-Sek, akinek lett volna ideje az ellenállás megszervezésére, miért hagyta elveszni a várost, mert ezt a taktikát semmivel sem lehet magyarázni. Kanton eleste, mondja az United Press is, a legnagyobb csapás mindazok közül, amely Kínát a konfliktus kitörése óta érte és ez bizonyára nagyban elősegíti a kínai haderők végleges összerömlését és a megadást. Ugyanakkor Pekingből közlik, hogy a Hankeu elleni hadműveletek is sikeresen haladnak előre, úgy, hogy ennek a városnak pusztulásával is rövid időn belül számolni lehet.

További jelentések

Kanton japán részről történt elfoglalásával kapcsolatosan még a következőket jelentik: Csang-Kai-Sek marsall Hankeuból hirtelen a 300 kilométernyire fekvő Csiagsába tette át székhelyét. A 800 ezer lakosú Kantonban a bevonuláskor nagy volt a riadalom de a japán hadsereg megtette a szükséges rend és nyugalom biztosító intézkedéseket. Ugyancsak biztonsági intézkedéseket tettek a honkongi angol hatóságok is. A kínai hadsereg, amely hatalmas létszámu, egyre jobban húzódik vissza. A japán csapatok partraszállása Délkínában egyre folyik és a japánok Kanton további hadműveletek középpontjává kívánják tenni.

Szolitikai látogatások korszaka

A mai idők egyik jellemző sajátága a sok politikai jellegű látogatás. Diplomata és államférfiak utaznak minduntalan egyik országból a másikba. Ami régen elképzelhetetlennek látszott, az ma mind inkább megszokott dolognak tűnik. Kormányfők, sőt államfők kerekednek fel és utaznak hajón, repülőgépen és vonaton, a közlekedés minden eszközét felhasználva, hazájukból — idegenbe. Régebben egy-egy ilyen váratlan látogatás híre sok mindenfélre feltevést, kombinációra és meglepetésszerű következtetésre adott lehetőséget. Ma azonban már a közvélemény általában nyugodtabban fogadja az efféle utazások hírét. Amióta Münchenben egymás mellé békésen le tudott ülni a tárgyaló asztalhoz Chamberlain, Daladier, Mussolini és Hitler, azóta kissé visszatért az emberek lelkében a bizalom, hogy az ilyesfajta diplomáciai és politikai találkozók nem, ahogyan ezt eddig hitték, csak riasztó és félelmetes következményei lehetnek, hanem lehet megnyugtató hatásuk is.

Hiszen bizonyos, hogy a közvetlen és személyi érintkezés sokszor gyorsabban, könnyebben elintézheti a felmerülhető ellentéteket, mint a közvetett és hosszadalmas diplomáciai tárgyalások. München kétségtelenül nem oldott meg mindent, illetve sok mindent nem oldott meg. De arra mégis példát mutatott, hogy a legnehezebb kérdéseket is lehetséges megnyugtatóbb és kielégítőbb megoldáshoz juttatni akkor, ha a tárgyaló felek nem eleve a legharcosabb hangulatban és a legelfeszítettebb követelésekkel ülnek le a megbeszélések asztalához, hanem érzik emberi és államférfiúi felelősségük minden következményét is és ennek megfelelően alakítják ki álláspontjukat. Szép férfierő a határozottság és erélyesség, de a macacsságot vagy könyörtelenséget nem kell és nem szabad a határozottsággal és férfiasággal csonosítani. Engedményeket tenni még nem megalkuvás, hanem igen gyakran csak okos és bölcs felismerése a helyzetnek. Aztán békés megoldásokkal könnyebb is a szívekbe furódó tüskéket kihuzni, mint erőszakos fellépésekkel és engedményeket elfogadni egyáltalában nem akaró ridegséggel.

Ezért kell és lehet hinni abban is, hogy München példája óta a politikusok és diplomata, akik adott esetben nagyfóntosságú megbeszéléseket, tárgyalásokat, látogatásokat végeznek, ma már nem mindig olyan elhatározással kezdik meg ezeket a tanácskozásokat, hogy tűzőn-vízen keresztül érvényesítsék a maguk álláspontját, hanem engednek magukban megzölni az okos felismerést és a megfontolt engedékenységet szavát akkor is, amikor erre feltétlenül szükség van. Az egész emberi élet tulajdonképpen bizonyos alkalmazkodási készséget kíván meg a lélektől. Hozzáilleszkedést a viszonyokhoz, a helyzet felismerését és a férfias viselkedésnek az emberies magatartással való bölcs összeegyeztetését. Erre a „kellékre” pedig legjobban éppen az államférfiaknak és diplomataknak van szükségük.

Kossuth Lajos mondotta egyszer, hogy a politika az egzisztenciák tudománya. Vagyis az adott pillanathoz alkalmazkodva, úgy cselekszik, ahogyan ténylegesen cselekednie kell. Ez nem azt jelenti, hogy az ököl legyen az egyedüli irányelv, amiképpen a fentartás nélküli engedékenységet sem. Téves azonban azoknak az álláspontja, akik azt hiszik, hogy a politika felfogásának ez a magyarázata azzal jelent egyet, hogy a politikában mindent meg szabad tenni. Az erkölcsi és emberi felelősség elve, ha nem is az eredeti, tiszta és világos, értelmezésében a politikára nézve is fennáll. A nagy államférfiakat éppen az jellemzi, hogy a szükséges pillanatokban fel tudják ismerni a valóságos helyzetet és nem feszítik túlságosan a hirt. München legalább is ezt bizonyította és ez például, ha néha itt és ott mégis csak

A boncolás medallanítottja:

Nem szivbajban, hanem gerinctörés köve kezében halt meg Kánya József, a Lebovits fetelep szerencsétlenül járt alkalmazottja

CLUJ—KOLOZSVÁR.) Csütörtöki számunkban hírt adtunk arról a végzetes kimeneteli szerencsétlenségről, melynek áldozata Kánya József, a Baciú uca 1. szám alatti Lebovits-féle fetelep alkalmazottja volt, akire még eddig meg nem állapított okok miatt rázuhant a többmázsás vagonajtó és nyomban meghalt. Ennek ellenére, hogy a helyszínen megjelenő mentőorvos kártörést s egyéb belső sérüléseket állapított meg a halál okának, a telep tulajdonosa: Lebovits Gyula, akit munkatársunk tudakozódás végett felhívott, viszont azt a nyilatkozatot tette, hogy Kánya régi szivbaja következtében szenvedett ki, még mielőtt nekifogott a munkájának.

A tegnap délelőtt a törvényszéki bonc

tani intézetben megtartott boncolás, amelyet dr. Kernbach törvényszéki orvosszakértő vezetett le, megdöntötte a telep tulajdonosának állítását: a vizsgálat megállapította, hogy Kánya József gerinctörés következtében vesztette el életét. A vizsgálat eredménye ilyen módon nagyon furcsa színben tünteti fel az egész ügyet amelyet az első pillanatban minden orvosi megállapítás ellenére szivbaj következtében beállott halálnak igyekeztek feltüntetni. Az ügy végére a rendőrség fog pontot tenni, amely ki fogja deríteni a rejtélyes gerinctöréses szivbaj-ügy homályos részleteit és azt is, hogy ki viseli a felelősséget a szerencsétlen munkás haláláért.

Dr. Frank budapesti előadása

(BUDAPEST.) (MTI.) Dr. Frank birodalmi igazságügyminiszter tegnap délután a Pázmány tudomány egyetemén megtartotta „a jog fejlődése a Harmadik Birodalomban” című előadását. Fejtegetéseit, amelyek szerint a nemzeti szocialista jog a faj, a föld, a munka, a vagyon és a becsület fogalmain alapszik nagyszámu előkelő közönség hallgatta végig. Jelen voltak Imrédy miniszterelnök, Kánya Kálmán, Keresztes Fischer, Mikecz Ödön és Rácz Jenő miniszterek, továbbá Edmanusdorf budapesti német követ az alsó és felsőházak elnökei és nagyszámu közéleti előkelőség.

Gyomor- és
bélbetegségek
ellen

GASTRO-D

Kapható minden
gyógyszertárban
és drogériában

Uj temetői szabályzatot léptet életbe a város vezetésége

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Dr. Bornemisa Sebastian polgármester megbízásából dr. Neda városi tanácsos most készült el az új temetői szabályzattal. Szükség volt ennek elkészítésére, mert a régi rendelkezések, amelyeket még a magyar uralom alatt alkalmaztak, korszerűtlenné váltak. Dr. Neda tanácsos most terjesztette a polgármester

elő az új szabályzatot, amelynek egyes pontjai lényeges eltérést mutatnak a régi rendelkezésekkel szemben. Az új szabályzat figyelemmel van arra a körülményre, hogy a városi temető már betelt és külsőben áll annak lezárása. Az új temetői szabályrendeletet a polgármester véleményezése után felterjesztik jóváhagyásra a belügyminiszterhez.

Kétezer lej pénzbüntetésébe és 16 napon belül gyógyuló sérülésekbe kerül a szerelmi kaland a forrószívű nagyvárosi postásnak

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A politikai perek és egyéb természetű bűncselekmények között üde foltot képezett az a tárgyalás, amelyben tegnap hozott ítéletet a katonai törvényszék és amelynek főszereplői Maxim Gheorghe és Pantea Ioan, az egyik Nagyváros melletti község lakói voltak. Maxim, aki postai alkalmazott volt, ez év január 15-én este meglátogatta szomszédját, Panteát, akivel elbeszélgetett egy ideig, majd pedig elhatározta, hogy mindketten kimennek a falu vasúti állomására, hogy megvárják Pantea akkor érkező feleségét. A két ember el is indult az állomás felé de utközben Maxim úgy látszik meggondolta magát és valami kifogással visszatért. Pantea egy ideig magányosan ballagott az uton és minél tovább ment, annál jobban

beférközött szívébe a gyanu.

PANTEA ELDOBJA A FEJSZÉT Nem tetszett neki Maxim hirtelen visszafordulása, észbe jutott az otthon maradt elvált asszony lánya, egyet gondolt, megfordult és gyors léptekkel indult ő is visszafelé. Nem is kopogtatott, úgy lépett be az ajtón: gyanúja pedig alapos volt, Maximot a szobában találta a lánnnyal. Hogy mi történt Maxim és a lány között, nem lehet tudni. A lány azt állította, hogy Maxim őt meg akarta támadni és erőszakot akart követni rajta, amiben apja megérkezése akadályozta meg. Az öreg Pantea nem sokat reketőrizott, a nála levő bottal ráütött a postásra, aki kicsavarta kezéből a botot és menekülni igyekezett. Kiszaladt az uccára, Pantea utána, majd amikor látta, hogy Maxi-

mot nem tudja elérni, utána hajított egy fejszét, amely hátba találta a postást, akinek azután volt két hétig ideje a kórházban elmélkedni a női ingatlanság felett.

VITA PANTEA MARIA NŐI ERÉNYEI FÖLÖTT

Az eset következményeképpen Maxim erőszak, míg Pantea súlyos bántalmazás miatt került a katonai törvényszék elé. A tárgyalás folyamán az ügyész Pantea felmentését kérte, mert az szerinte jogos felháborodásában cselekedett, amihez csatlakozott Pantea védője dr. Mayer Titus is. Maxim védője, Ilarie Popescu ügyvéd kapitány szerint, viszont nagyon valószínűtlenül hangzik az, hogy erőszak kísérlete történt volna, minden bizonnyal Pantea Maria, aki elvált asszony volt és nem vetette meg egy olyan fiatal férfi közeledését, mint Maxim, belement a játékba és csak mikor apja megzavarta őket, találta ki mentségére az erőszak meséjét.

AZ OMINÓZUS LÁMPA

— Nagyon gyanus a lány vallomása is — folytatta az ügyvéd — aki azt mondotta, hogy le volt dőlve, amikor betoppant hozzá Maxim, aki arra kérte, hogy huzza le a petróleumlámpát, majd pedig mikor ennek eleget tett, erőszakoskodni kezdett vele. Nagyon valószínűtlen az, hogy Pantea Maria égő lámpa mellett aludt volna, fejezte be beszédét az ügyvéd, miután a törvényszék rövid tárgyalás után Panteát felmentette, Maximot pedig 2000 lej pénzbüntetésre ítélte, ami valószínűleg arra fogja a jövőben a postást indítani, hogy óvatossá legyen akkor, amikor az est beálltával könnyű kalandokra indul.

— Angolnyelvű istentisztelet. Coulter Tamás skót lelkész vezetésével vasárnap délelőtt, 11.15 órakor angol nyelvű istentisztelet lesz a Regalá uccai imaházban.

— BORZALMAS KÁROKAT OKOZOTT A TÁJFUN JAPÁNBAN. Tokióból jelentik: A Kagoshima kerületben tomboló tájfun borzalmas pusztításokat végzett. 200 ember életét vesztette, 600 megsebesült, vagy eltűnt, 30 ezer ember fedél nélkül maradt. 2000 ház elpusztult. A fővárosban 10 ezer házat öntött el az ár. Az összes forgalmi vonalak erősen megrongálódtak. A hajók nem indulhattak el a kikötőkből. Hét nagy utasszállító hajó sorsáról semmit sem tudnak. Ezek között vannak a 10 ezer tonnás Antenor és a 5000 tonnás Yamahiki hajók is.

SELECT MOZGÓ

STAN és BRAN

közkezdelt amerikai komikusok legújabb szenzációs vígjátéka:

ÚJJE,
A HEGYEKBEN NAGYSZERŰ

elhomályosul, nem jelenti azt, hogy ezentul is mindig gyanakvónak és sötétlenlátónak kell lennie az emberi léleknek. Nem — és nem! Az emberi sziv és lélek igazi ereje a hit és az a rendíthetetlen meggyőződés, hogy a világ minden látszólagos vergődése és vajudása ellenére is a szellem fejlődési vonalának görbéjét felfelé akarja iveltetni. Igaz, hogy ezekben a vajudó időkben ez az iv néha jobbra-balra elgörbüli, de egyszer mégis csak meg fogja találni a maga igazi vonalát a haladás határozott irányára felé. És azok-

URANIA MOZGÓ

BULU, A FEHÉR TIGRIS

szenzációs kalandorfilm, melynek cselekménye az előttünk ismeretlen dzsungelben játszódik le.

nak, akiknek hitt, a jószág és szeretet adatott a szívébe — és hinni kell, hogy sok-sok milliónyian vannak ilyenek a világon — azzal a szent kötelességtudattal kell végeznünk a maguk kis vagy nagy körében a munkájukat, hogy a politika, a világpolitika végül majd csak megtalálja a maga igazi célkitűzéseit, amelyek nem lehetnek mások, mint az erkölcsi igazságok örök törvényeinek felismerésén alapuló szeretet, az összetartás és embertestvériség szent parancsa. (w.)

Színház

Szombat d. u. 4: **Liliomfi.** (Ifjúsági előadás, kizárólag az iskolák részére.)
Este 9: **Nem leszek hálátlan.** (Rendes bérlet 3. szám.)

Vasárnap d. u. 3: **Bors István.** (Hunyadi Sándor nagysikerű vigjátékának első olcsó helyáras előadása.)
d. u. 6: **Kék róka.**
este 9: **Nem leszek hálátlan.** (Harmad-szor.)

Hétfő fél 9: **Nem leszek hálátlan.** (Negyed-szer.)

Kedd fél 9: **Nem leszek hálátlan.** (Ötöd-ször.)

Szerda fél 9: **Hatodik emelet.** (Alfred Ghery nagysikerű vigjátékának fel-újítása. Heltai Jenő fordításában, részben új szereposztásban. Fősz.: Fényes Alice, Erényi Böske, Beness Ilona, Rajnai Elli, Paál Magda, Báza Éva, Tóth Elek, Nagy István, Jenei János, Deésy Jenő, Szabados Árpád, stb.)

Csütörtök fél 9: **Julia.** (Földes Imre és Ábrahám Pál óriási sikerű nagyope-rettjének felújítása, új betanulásban, új táncokkal és magánszámokkal. Fősz.: Krémer Manci, Sándor Stefi, Báza Éva, Jenei János, Tompa Sándor, Lantos Béla, Réthelyi Ödön, Csóka Jó-zsef, Bodó György, Radó Éva, Tihanyi Magda, stb. Rendező: Gróf László.)

Péntek fél 9: **Fűszer és csemege.** (Csáthó Kálmán legújabb páratlan sikerű vig-játékának, az idei év Vojnich-díj nyer-tes darabjának bemutatója. Fősz.: Eré-nyi Böske, Fényes Alice, Miklóssy Margit, Sándor Stefi, Czopán Flóri, Paál Magda, Beness Ilona, Jenei Já-nos, Mészáros Béla, Nagy István, Tompa Sándor, Tóth Elek, Csóka Jó-zsef, Réthelyi Ödön, Fülöp Sándor, Lantos Béla, Rajnai Sándor, Csengeri Aladár, stb. felléptével. Rendező: Szabados Árpád, Premier bérlet 4. sz.)

Szombat d. u. 5: **Jézusfaragó ember.** (Olcsó helyárakkal.)
este 9: **Fűszer és csemege.** (Rendes bérlet 4. szám. Irodalmi bérlet 3. sz.)

Vasárnap d. u. 3: **Egyetlen északára.** (Szilágyi-Losonczy nagysikerű oporett-je, olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: **Fűszer és csemege.** (Harmad-szor.)
este 9: **Nem leszek hálátlan.** (Hatod-szor.)

Hétfő fél 9: **Fűszer és csemege.** (Negyed-szer.)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premier: Dorothy Lamour, a gyönyörű, tündérszépű film színésznő legújabb filmje: „**Senorita**”. A film előtt Miki Maus.

EDISON MOZGÓ: I. London terror alatt, a legsodálatosabb film Fritz Kortnerrel és Charles Farrellel. II. Sherlock és Holmes, William Powell és Ginger Rogerssel. III-IV. Híradó és Miki Maus. Jón: Shirley Temple és Tarzan.

MUNKÁS MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9. Három sláger, egy helyár. I. **Az eltorzított.** Izgalmas rémdráma, csak erős idegze-tűeknek. Fősz.: Boris Karloff és Lugosi Béla. II. **Büntény a cirkuszban.** (Char-lie Chan.) Büntényi dráma. Fősz.: War-ner Oland. III. **A szétfeszített álmok.** Orosz film, tánc, balalajka ének és kó-rus. Fősz.: Olga Low és R. Galaroff. A vasárnapi előadásokon visszamara-dás nincs.

ROYAL MOZGÓ: Premier: „Az erődít-mény” (Blocada.) Fősz.: Madeleine Ca-rol és Henry Fonda. Számozott jegyek. Telefon: 37-05.

SELECT MOZGÓ: Újjé a hegyekben nagy szerű. Vigjáték, fősz.: Stan és Bran vi-lághírű komikusok.

URANIA MOZGÓ: Bulu, a fehér tigris. Ka-landorfilm.

Villanyondolálás bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos hajat nye-rünk, 8 havi garancia mellett.

MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

NIZZA
HÖLGYFOD-
RÁSZ-SZALON
C. REG FERD.
30.

Hajfestés választékos szí-nekben, viz-, vasondolá-lás, női hajvágás és ma-nikűr. Olajpakolás gőz-párolásokkal, korpásodás hajhullás ellen.

TESTEDZÉS

Jewel vezeti az Anglia-Kontinens mérkőzést

Londonban nagy örömmel fogadták, hogy Zsengeller játékát lehelővé tették a Kontinens csapatában

(LONDON.) Az angol fővárosban igen jó benyomást keltett, hogy sikerült leküzdeni a magyar játékosok kiutazása elé feltor-nyosuló akadályokat és így Európa teljes értékű csapattal állhat ki Anglia ellen.

A kontinens válogatottjának próbajáté-kára vasárnap kerül sor Amszterdamban, ahová ma már megérkezett a magyar fut-ball képviselője: Zsengeller is. Bíró csak ak-kor utazik Londonba, ha szükség lesz reá. Minthogy azonban Rava, akit a hátvéd-

pontra jelöltek a Kontinens csapatába, sé-rült, valószínű, hogy Bíró játszik helyette és ebben az esetben két magyar játékos kap helyet az angolok elleni meccsen.

Az angol labdarúgószövetség egyébként nagyarányú előkészületeket tett az okt. 26-iki mérkőzésre. Kijelölték már a mérkő-zés vezetőjét, az angol Jewel személyében, akit Európaszerte jól ismernek. Legutóbb a Ferencváros-Slavia KK-döntőt vezette ki-tűnően.

Tartalékosan száll harcba a Victoria a Venus ellen

(KOLOZSVÁR.) A hetedik bajnoki for-duló kétségkívül érdekes eseménye a Venus-Victoria mérkőzés lesz, amely a fővárosban kerül eldöntésre. A nagy mér-kőzésre, amelynek eredménye döntő lehet a bajnokság kialakulására is, a Victo-ria tartalékosan kénytelen kiállni a bucu-

restiek ellen. Martin vizsgái miatt nem utazhatik a csapattal, míg Táranut katonai kötelességei gátolják meg a játékban. He-lyettük Felecan II., illetve Pop IV. fognak játszani. Remélhető azonban, hogy a ko-lozsváriak így is megállják helyüket és tisz-tes eredménnyel térnek haza.

Munkás mozgóban!

Ma: 3, 6 és 9 órakor: Három sláger. Egy helyár.

I. AZ ELTORZÍTOTT

Csak erős idegzetűeknek. Fősz.: Roris Karloff és Lugosi Béla.

II. Büntény a cirkuszban

Warner Oland legjobb filmje. (Charlie Chan.)

III. A szétfeszített álmok

Orosz filmsláger. Tánc, balalajka és kórus. Fősz.: Olga Loror és R. Galaroff.

KAC-Echo kerületi bajnoki meecs Kolozsvár főeseménye. A Victoria és az Universitatea vasárnap idegenben játsz-na, s így Kolozsváron a kerületi bajnok-ság mérkőzése jelentenek eseményt. A legnagyobb érdeklődés a KAC-Echo mér-kőzés iránt nyilvánul meg, amely délután fél 4 órakor kezdődik Pascu vezetésével. Előzőleg fél 2 órakor a KAC B-Echo B mérkőzés kerül lejátszásra, míg délelőtt 11 órakor a CFR-UEC meecs van műso-ron Salvan mérnök irányítása mellett.

14.3 mp 110 m-es gáton. Az Európa-bizottság hitelesítette Finlay 14.3 mp-es gátfutórekordját, amelyet a párisi Európa bajnokságok során ért el. Megállapították azt is, hogy a verseny időpontjában 1.25 m-es sebességi szél volt. Ez azonban nem lehet akadály a eredmény hitelesítésé-nek.

A Haggibbor közgyűlése. A kolozsvári Haggibbor sportegyesület vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja rendes évi közgyűlé-sét a neolog elemi iskola nagyertermében. Az egyesület ezután kéri tagjait, hogy a köz-gyűlésen minél számosabban jelenjenek meg.

Csányi Sándor BEAC nyerte Magyaror-szág főiskolák tízpróbabajnokságát 6147 ponttal.

KMSC ifik. A KMSC vezetősége felhívja összes ifjúsági játékosait, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor jelenjenek meg a sport telepi öltözőben a Napoca elleni bajnoki mérkőzésre.

SZÜRETI VIGALOM A KMSC-BEN. A KMSC ma, szombat este rendezi ha-gyományos szüreti mulatságát a Vasmun-kás Otthon nagyertermében (Catedralei ucca 7. szám.)

Új magyar tagja van a nemzetközi atlétikai szövetség ötös tanácsának. A nemrégiben elhunyt Stankovits Szilárd helyett Misán-gyi Ottó dr-t, a magyar Országos Testne-velési Tanács főtitkárát választották meg a Nemzetközi Atlétikai Szövetség ötös tanácsába, amelynek jelenleg von Halt né-met, Méricamp francia, Lowe angol és Hunter amerikai a másik négy tagja. Mi-sángyi kinevezése nagy kitüntetés a ma-gyar sportnak.

Doktor ping-pong bajnok. A kolozsvári egyetemem ma délelben az orvostudományok doktorává avatták Koponetz Lajost, az UEC kitűnő asztali teniszbajnokát. A ki-váló sportembert doktorrá avatása alkalmából sokan keresték fel szerencsekívá-natokkal.

— Bay Girolamo ismert vívótanár megkezdte vívór és svéd torna-oktató-sát úgy gyermekek, mint felnőttek és hölgyek részére is. Órák: kedd csütör-tök és szombati napokon délután fél 5 órától este 9 óráig. Külön gyermekcsop-ort. Str. Nic. Iorza 3.

Seke - sport

A Matador második alosztályának csa-pata vasárnap este 8 órakor a Kovács-pá-lyán tartja első felavató mérkőzését a Stan dard együttesével.

Az Iris tekezőcsapata vasárnap reggel 7 órakor indul Zilahra Török elnök vezeté-sével. A csapat több mérkőzést fog ját-szani a szilágysági városban.

Rádió

VASÁRNAP, október 23.

Bucuresti: 8.30: Ritmikus torna, háztar-tási és orvosi előadás, reggeli hangver-seny, rádióhíradó, hanglemezek, hírek. 9.55: Istentisztelet és prédikáció 12.10: Dé-li harang közvetítése, hírek. 12.30: A ka-tonai előkészítés órája. 13.15: Hírek. 13.25: Dinicu zenekara. 14.10: Hírek. 15.30: Elő-adás a gazdáknak. 19: Hírek. 19.17: Leme-zek, közben sporthírek. 20.30: Postás ének-kar. 21: Előadás. 21.15: Opera és operett részletek, rádiózenekar Cretzolu szoprán és Lazar tenorral. 22: Hírek. 22.45: Tánceleme-zek. 23: Sporthírek.

Budapest: 9.40: Hírek. 10: Gör. kath. szentmise. 11: Egyházi ének. 12.15: Evang. istentisztelet. 13.30: Operaház zenekara. 14.05: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.45: Zongoraverseny. 17.30: Előadás. 18: Szalonzene. 18.35: Felolvasás. 19: Nóták ci-gányzenével. 20: Hírek. 20.25: Katonaze-ne. 21: Sportközlemények. 21.30: Zene Ka-nadából. 22.05: Hírek, cigányzene. 23: Hanglemezek. 23.30: Hírek német, olasz, angol, francia nyelveken. 24.10: Szalon-ötös. 1.05: Hírek.

Egyre Jobban boncolódik a tar ungheni nagy kisajátítási panama botránya

(BUCURESTI.) A vizsgálóbírói kabi-net teljes erővel folytatja a vizsgálatot a Targu Ungheni-i nagy kisajátítási visszaélések ügyében. Többek között ki-hallgatták Zenovia Alexandru, Manciur baltii lakosokat, akik a kisajátítást elő-készítő Pascualutának 49 társukkal együtt jelentős összeget kölcsönöztek az ügylet lebonyolítására. Kihallgatták Glavu főhadnagyot, a birtok öröklőjét, akinek megállapodása volt Pascualu-tal. Sor került Sergiu Gazeiff volt szenátor kihallgatására is. Kihallgatása után a vizsgálat érdekében visszatartot-ták Gutencot, a baltii mezőgazdasági hivatal főnökét. Mint informátorokat hallgatták ki Anton Bantas baltii föld-mérnököt és Theodor Morariut, a bal-tii mezőgazdasági hivatali gépiróját. A vizsgálóbíró megkapta a focsani ható-ságok által felvett jegyzőkönyvet is, amely Hanzu bíró rejtélyes halálának körülményeit igyekszik tisztázni. A bon-colási és vizsgálati jegyzőkönyv szerint a bírót összeroncolt törzsrel levágott karral és kézzel találták meg a sinek között olyan különös helyzetben, amely nem igen mutat öngyilkosságra. A holt test 8 óra hosszat hevert ilyen állapot-ban a sinek között. Ezért ezt az ügyet még alaposabban tanulmányozzák. Pascalu-t, a kisajátítási ügylet pénzügyi lebonyolítója két napja éhségstrájkot kezdett. Ugyancsak ezzel az ügygel ka-pcsolatosan Kisenewben letartóztatták Vladimir Bodescu volt kisenewi táblai ügyész és volt képviselőt, feleségével, Daria Bodessal együtt. A házaspárt Bu-curestibe szállítják. Házkutatást tartot-tak tegnap Pascalu-t lakásán, továbbá még más gyanúsítottak lakásán is, ami-kor is 110.000 lej készpénz került elő. A szenzációs ügyben még újabb letartó-ztatásokat várnak.

— **Teaestély.** A kolozsvári ruházati, textil és bőripari munkások szakszerve-zete október 23-án, vasárnap este 6 órai kezdettel teaestélyt tart a Str. Miron Costin 7. szám alatti otthon dísz-termeiben.

— **Súlyos munkásbaleset a CFR mű-helyben.** Tegnap délután a vasuti mű-helyben dolgozó Teodor Corodel la-katos egy kisebb hid vázának szerez-lése közben többméter magasságból a földre zuhan és eszméletét veszítette. Majd kihívták a mentőket akik meg-állapították, hogy koponyaalapi törést szenvedett. Beszállították a sebészeti kli-nikára, ahol kezelés alá vették és ugyanakkor megindították az eljárás annak megállapítására, hogy a szerez-csétlenségért kit terhel a felelősség.

Reuter jelenti:

(ANKARA.) Kemal Atatürk állapota változatlan. Az ideges gátlások szünőben vannak.

(BUDAPEST.) A tőzsde hangulata to-vábbra is tartott volt. Zárlat felé kisebb élenkség mutatkozott.

(BERLIN.) Ribentropp külügyminiszter megbetegedett. Állapota nem ad aggod-a-lomra okot.

(LONDON.) A brit fővárosban a múlt hónapban 4315 válókeresetet adtak be.

(MOSZKVA.) A legfőbb intézőbizottság rendeltetése megkezdte az orosz hadsereg-ben használt hadiszerek kicserélését.

(BELGRÁD.) Mára 421 politikai párt-gyűlést engedélyeztek.

(RIO DE JANEIRO.) Egy ejtőernyős ug-rás résztvevője nagy közönség előtt lezu-hant és szörnyet halt. Az ernyő ugyanis csak a föld közvetlen közelségében nyílt ki. A nézők között a látványra valósgos pánik tört ki, úgy, hogy a sajtó követeli a hasonló kísérletek betiltását.

(VARSÓ.) A lengyel fővárosban tegnap megtartott nagyarányú razzia alkalmával két Komintern-ügynököt is letartóztattak.

(KIEV.) Letartóztatták az ukrán szovjet két népbiztosát, akiket a parasztság fel-lázításával vádolnak.

(BRÜNN.) A cseh hatóságok sorozatos razziaja folyamán tegnap Brűnnben 28 emigránst tartóztattak le, akiket ki fognak tiltani a köztársaság területéről.

(JERUZSÁLEM.) Tegnap 21 helyen lő-ték rá az angol katonai járőrökre, két vo-natot siklítottak ki és 3 helyen vágták el a Haifa-mossuli olaivezetéket.

Községi husüzemeket állít fel a város a magas husárak letörésére

Szigoru rendszabályokat léptetett életbe a polgármester a husdrágítás megakadályozására

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári mészárosok, mint tudjuk, hónapok óta elégedetlenek a hatóságilag megállapított husárakkal. Minden eszközt megragadtak eddig, hogy az árakat a város vezetősége felemelje, de eredménytelenül. Állandóan arra hivatkoztak a mészárosok, hogy a hatósági árak mellett ráfizetéssel dolgoznak. Ennek igazolásul bemutatták a polgármesternek a hivatalos megállapításról szóló jegyzőkönyveket, hogy

a nagybani árak magasabbak a maximális áraknál. Például az első osztályú disznóhus nagybani ára 33-34 lej és ezzel szemben kicsinyben a maximális ár 32 lej. Hasonló eltérés mutatkozik a többi husfajtánál is.

Dr. Bornemisa polgármester a husárak tanulmányozására bizottságot küldött ki, amely a jövő héten tesz jelentést az árvizsgáló-bizottság ülésén észleleteiről. Addig is azonban, amíg az új árak felől dönt,

a polgármester az árak szigorú betartására utasította a mészárosokat. Dr. Popa Adam alpolgármester, dr. Neda Gheorghe városi tanácsos és dr.

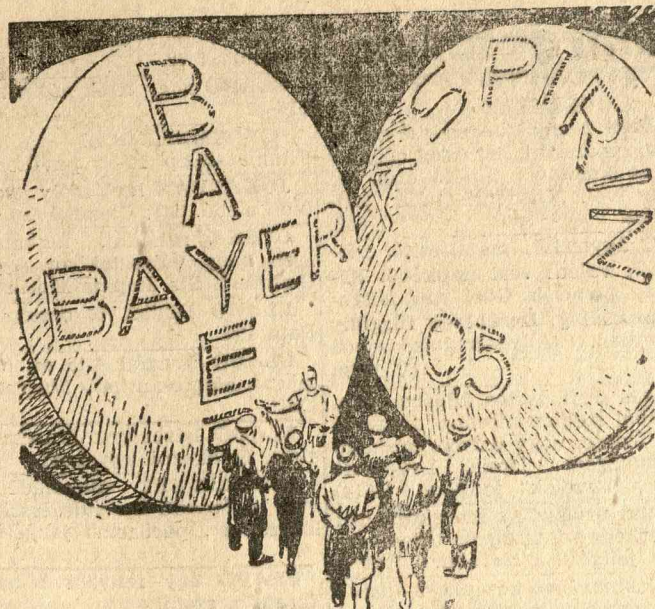
László Tibor vágóhídi igazgató vezetésével bizottságot jelölt ki a piaci husárak legszigorúbb ellenőrzésére. Ha a bizottság árkihágást állapít meg jegyzőkönyvet vesz fel az esetről és a vétkező mészáros az

az áruüzérkedési törvény rendelkezései alapján bíróság elé állítják. A polgármester egyébként érdekes tervvel foglalkozik a husárak szabályozása ügyében.

Városi kezelésben husneműket, elárúsítóhelyeket akar felállítani a város különböző részein és ettől a pillanattól kezdve szabad kereskedelemre bízna a husárak alakulását.

Ezzel a lépéssel gyakorlatilag kívánja megállapítani a polgármester, hogy mit keresnek, vagy mennyi ráfizetéssel dolgoznak a mészárosok a jelenlegi husárak mellett. Amennyiben lehet, a községi husüzem igyekeznék foglalkoztatni az árakat, hogy ily módon fejtsen ki versenyt a mészárosokkal.

A polgármester azt reméli, hogy ily módon az árakat egyensúlyba lehet hozni a tényleges helyzettel.

Jól vizsgálja meg, ha Aspirint vásárol, hogy rajta van-e a csomagoláson és a tablettán a Bayer-kereszt. Nem Aspirin, amelyről ez a védjel hiányzik

ASPIRIN

VALÓDI CSAK A Bayer KERESZTTTEL.

Nagy felújítások és egy nagy bemutató a színház jövő heti műsorán

Rendkívül mozgalmas hete következik színházunknak. Mialatt a teljes együttes a színházi esztendő egyik legnagyobb sikerű vigjátékának, a Fűszer és csemegének bemutatójára készül, felújítják az elmúlt évad két legnagyobb sikerű darabját. Sem a hatodik emelet, sem a Julia nem futhatta ki magát a múlt évadban, ahogyan színházi nyelven mondani szokták. E két felújítás foglalja el a hét közepét. Addig mindennap

Szilágyi és Márkus Alfréd bombasikerű oporettje, a Nem lesznek hálátlan szerepel a műsoron.

Most vasárnap három előadás lesz. Háromkor Hunyadi Sándor Bors Istvánja szerez vidám órákat, hatkor Herczeg Ferenc Kék rókiája van a műsoron, amelyre már tömegesen fogytak el a jegyek a hét folyamán. Este természetesen a Nem lesznek hálátlan kerül színre.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

ALIG használt súlyesztő Singer női varrógép olcsón eladó. Calea Traian 51. (1942)

GYERMEKKOCSI, mély, jókarban levő eladó. Str. Fantanelei 12. (1944)

ELEGÁNS hajtokocsi és festett szekér újonnan eladó. Str. Ady 4. (1936)

ÁLLÁST KERES

PAPIRZACSKÓ ragasztását állandóan vállalom. Str. Petru Maior 7, földszint. (1933)

HARISNYAMOSÁST, stoppolást vállalom. Str. Petru Maior 7, földszint. (1934)

ITALMÉRÉSI engedélyemhez társat vagy üzletvezetői állást keresek. Cim a kiadóban. (1917)

MAGYAR, román, német levelező, könyvelő, irodai gyakorlatlalt megfelelő elhelyezkedést keres kereskedelmi akadémiái végzettséggel. „Szerény fizetés” jellegére a Novába. (N357)

TANÁRNŐ lakásért (központban) tanítást vállal. Ajánlatokat: Egyetem portájához Peltzer névre. (N366)

ELSŐRENDŰ angol és francia varrónő megy házhöz varrni, otthon is jutányos árban vállall férfi fehérneműt is. Regele Carol II. 14. (N369)

ÜGYNÖKI vagy raktárnoki állást keresek garanciával. Cim: Farkas Tibor, P. Abator 3. (1918)

ÁLLÁST KAPHAT

FEHÉRNEMŰVARRÁSBAN gyakorlott leányt keresek. Sámsonné, Str. Bob 2. (N385)

MASAMÓDLEÁNYT keres Fortuna szalon. Cal. Regele Ferdinand 22. (1885)

KIFUTÓ- vagy tanulóleányt keres Fortuna-szalon, Cal. Regele Ferdinand 22. (1886)

FIATAL, ügyes munkásleányt azonnal felvesszünk. Str. Masaryk 19. (1895)

ÜGYES vendéglői szakácsot (szakácsnőt) és ügyes 14-16 éves szolgát felvesszünk. Restaurant, Str. Memorandului 3. (N358)

ÜGYES mosónőt keresek. Str. Dragalina 86, felsőház. (N362)

BEJÁRÓNŐT keresek félnapra. Klein, Piata Mihai Viteazul 6, I. em. Jelentkezések 1-3 óráig. (N365)

OTTHONT kereső, egyedülálló, vagy árva urileány, aki háztartási munkában segédkezik és elemista fiam korrepetálását vállalja, állást kaphat. Ajánlatot „Szerényigényű” jellegére a kiadóba kérek. (N379)

KERESKEDELMI vállalat keres megbízható női takarítást és kifizetői teendőket ellátására. Cim a kiadóban. (N376)

EGY asztalos segédet felveszek. Jakscs, Str. Juonu Mester 13. (N375)

PERFEKT szakácsot vagy szakácsnőt, takarítónőt és konyhaleányt felvesszünk. Cim a kiadóban. (N376)

KERESÜNK mindennapi élelmiszernek magánfeleknél való eladására mozgékony akvizitőröket. Állandó könnyű napi 100-200 lejes kereset. Molnár, Str. Goga 13, I. 7. (1913)

PERZSASZÖNYEG csomózónó felvétetik állandó munkára. Str. Aventuriosoa 40. (1923)

ÖNÁLLÓ varrónőleányokat és tanulókat keresek női ruha szalonba. Kardosné, Str. Calvin 1-B. (1945)

KÜLÖNFÉLEK

SZABÁSZAT tanítása Gelth Edit v ipariskolai tanárnőnél, Str. Regalá 38. (N387)

SEVILLA fodrászatban, Str. Baritutu 12. szám alatt csak 120 lej a villanyondolási nyolc hónapi garancia mellett. (1890)

ANGOL nyelvtanítás könnyed módszerrel. Cim Királynál, Piata Unirii 15. (N352)

Elveszett

péntek délután 5 óra körül a Str. Marinescuból a város felé vezető útvonalon Médi névre hallgatónak fekete, hosszuszőrű pulikutya. Megtaláló vagy helyes nyomra vezető magas jutalomban részesül. C. Marechal Foch 44, ajtó 24-a.

SZÖRME munkát meglepő olcsó árban Nagy szűcsnél, egyetem mellett, Select-mozi udvarán. (N374)

PIATA UNIRII mellett uricsaládnál teljes ellátást kaphat fürdőszoba használatával szolid egyetemi hallgatónő vagy tisztviselő. Értekezni Str. Matei 5, II. 2. (N383)

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Gólyával szemben. (N381)

LAKÁST tanítok. Cimeket „Főiskolázott” jellegére kérek. (1928)

KIADÓ LAKÁS

KELLEMEK lakást kaphat jutányosan két nő vagy férfi. Str. Petru Maior 4, I. emelet jobbra. Vármegyeháza mellett. (N386)

KIADÓ novemberre elegánsan butorozott kétszemélyes hálószoba összes mellékkel, központi légfűtéssel. Str. Saguna 20. (N381)

KÜLÖNBEJÁRATU parkettes nagy világos szoba kiadó. Str. V Goldis 54. (N381)

EGY szoba, konyha, speisz, szép napos egészséges lakás kiadó. Viz az udvaron. Str. Cicio Pop 89. (1914)

LÉPCSŐHÁZI különbejárati butorozott szoba kiadó fürdőszoba használattal. Cal. Reg. Ferdinand 55. (1920)

KÉT szerényigényű zsidó fiatalember szállást kaphat esetleg ellátással. Str. Reg. Maria 24, I. em. (1921)

KIADÓ november 15-re havi 1600 lejért 2 parkettes szoba, konyha, elő- és fürdőszoba, veranda és kert, esetleg külön egy szoba, konyha. Str. Episcop Moga 14. (1883)

SZOBA, konyha, speisz és előszoba kiadó. Str. Vasile Turcu 24. (1891)

KIADÓ pékség istállóval és mellék-helyiségekkel. Str. Prof. Marinescu 11. (1893)

KIADÓ 2 szoba, konyha komfortos. Cal. Reg. Ferdinand 61. Érdeklődni dr. Dénesnél, Str. Wilson 1. (1894)

KIADÓ kerthelyiségben egy szép nagy szoba, ugyanott egy 2 leres kemence eladó. Str. Ep. Ioan Lemeni 9. Grigorescu környékben. (1897)

SZOBA, konyha, speisz, fürdőszoba kiadó. Str. Vasile Turcu 5-a, Grigorescu negyed, ugyanott egy nagy külön szoba kiadó. (1899)

800 lejért Donath-uton kertes ház kiadó, esetleg eladó. Anca, Str. Regina Maria 43. (N353)

2 uccai szoba és 1 szoba, konyha november 1-re kiadó. Str. Vasile Alexandru 9. (N360)

ÜZLETHELYISÉG kiadó olcsón. Strada Masaryk 44. Alkalmos cipésznek, bodegának, esetleg lakásnak. Érdeklődni Str. Reg. Maria 24, fűszerüzletben. (N367)

KIADÓK szép napos földszinti szobák vízkagylóval irodának, műteremnek, esetleg garzonlakásnak. Str. Consiliul National 3. Főposta mögött. (N371)

ELEGÁNSAN butorozott, különbejárati szoba csendes privátházban ágyanéművel rendelkező személynek kiadó. Cal. Regele Carol II. 22., földszint. (1922)

URIASSZONY vagy iskolásleány lakást kaphat központban, esetleg ellátással Zongora használat. Érdeklődni a kiadóban. (1930)

ISKOLÁS leány vagy varrónő a központban lakást esetleg teljes ellátást kaphat magános nőnél, szerény díjazás mellett. Str. Petru Maior 7, földszint. (1932)

KÖZPONTBAN 2 szoba komfortos esetleg teljes berendezéssel kiadó. Értekezni 1-3-ig Str. Ady 4. (1937)

GARZONLAKÁS központban 2 szobás komfortos, irodának, orvosi rendelőnek is alkalmas, lehet butorral. Értekezni 1-3 óráig. Str. Ady 4. (1938)

KETTŐSZOBÁS fürdőszobás lakás nov. 1-re kiadó. Str. Paris 38. (1941)

LAKÁST KERES

KÉTSZOBÁS, komfortos lakást keresek központban vagy közelében nov. 1-re. Cim a kiadóban. (N389)

KERESEK egy üres helyiséget butor-beraktározás végett egy hónapra, lehetőleg Marechal Fochon vagy környékén. Ajánlatokat Novába „Biztos helyiség” jellegére. (N380)

SZOBA, konyha egészséges lakást keresek. Cim a kiadóban. (N380)

— Miért tartják szükségesnek a nagyszabeni Gheorghe Lazar fiuliceum bentlakó növendékeinek szülői a szakértelmet megtartását? Nagyszabeni Gheorghe Lazar fiuliceum bentlakásának növendékei érdeklődésükben a szülők iskolai ankét összehívását tartják szükségesnek. A szülők véleménye szerint a bentlakásban uralkodó rendszer és fegyelmi szellem magváltoztatása szükséges és ennek megvalósítása érdekében szorgalmazták a tantestület tagjaival megtartandó eszmecsere és értekezletet.

— A német belügyminiszter újabb tiltó rendelkezése. Berlinből jelentik: A belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben megtiltja a polgári hatóságoknak hogy az egyházi ünnepekre kiküldötteket jelölhessenek ki, továbbá, hogy ezeken az ünnepeken felvonhassák a nemzeti szocialista zászlójelvényeket.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

INTELLIGENS leány berendezéssel és 100 ezer lej hozománnyal, házasság céljából megismerkedne komoly 35-45 éves izr. finomlelkű férfivel. „Otthonra talál” jelíge a kiadóba. (1843)

FÜGGÖNY, ágyterítő, asztalterítő, motívok, vitrazsok valódi vert csipkéből. **Kivánt mérethet;** garnisok, **Guri-guri** felszeréssel, vitrazsszalagg; **Derébesch** függöny kelleksszaküzletben. Gólya-áruház feletti emeleten. (V 1879)

36 éves magas férfi, biztos állásba van, házasság céljából megismerkedne megértő nővel, akinek üzlete, vagy üzeme gazdálkodásában segítségére lenne. Leveleket „Teljes címre válaszolok” jelíge. (1874)

CSINOS, fiatal uriaszony szórakozás céljából megismerkedne intelligens úriemberrel. „Egyedül” jelíge a Novába. (N359)

ALLAMI állásban levő középkorú iparos saját házzal, szeretnék megismerkedni egy komoly, intelligens nővel, kor nem számít, szórakozás céljából. Leveleket V. Stefan, Reg. Ferdinand 125. Frizerie. (1892)

SALGÓ ERZSÉBET kisasszony szíveskedjék feljönni a Héjja himzőszalonba. Str. I. Maniu 8. (1929)

36 éves, elvált ember vagyok, jó állásom van, szeretnék megismerkedni házasság céljából csinos nővel, némi hozománnyal. Cím a kiadóban megadható. (1939)

SZŐRMÉT BIZALOMMAL Mandelbaum szücsnél Cal. Reg. Ferdinand 20. vásároljon. Átalakítások, javítások szezonelőtti olcsó árban. (1943)

ADÁS-VÉTEL

ANTI secretair, vitrin eladó. Strada O. Iosif 1. I. emelet. (1872)

ELIÁS ingatlanforgalmi irodája, Str. Baritiu 20., ajtó 2. Figyelem. Mielőtt ingatlant venni, vagy eladni akar, úgy keresse fel bizalommal irodámat. A leggyorsabb eredménnyel vállalom ingatlan eladását és vételét. Eladás alatt állanak 8 és 10 százalékos jövedelmező belvárosi házak, családi házak, villaházak, építkezésre alkalmas telkek nagy választékban vannak nálam előjegyzésben a város minden részén. Eladásokat nyilvántartom. (1903)

ELADÓ sürgősen belváros főútcájában déli fekvésű telek parcella 340 négyzetméter és 20 méter uccafronttal, rendkívül előnyös árban megvehető. Ért. Eliás ügynök ségnél, Str. Baritiu 20., ajtó 2. (1904)

ELADÓ haláleset miatt szépfekvésű villaház nagy gyümölcsösökkel, 2 szoba, min den mellékhelyiséggel. Ára 450.000 lej. Ért. Eliás ingatlanforgalmi irodában. Str. Baritiu 20., ajtó 2. (1905)

ELADÓ Canalului uccában a legszebb részén, délkeleti fekvésű cca 1500 négyzetméter telekparcella 36 m. uccafronttal, három részben is eladó. Ért.: Eliásnál, Str. Baritiu 20. (1906)

VESZÉK, eladók mindenféle butorokat, beraktározott olcsón vállalkoz. Butoraktár, Cal. Victoriei 25. (1771)

KÜLÖNLEGES fajruca eladó. (Lesesti.) Str. Leg. Ardelene 30. (1856)

ELADÓ zongora kifogástalan állapotban, Streicher gyártmány. Megtekinthető délután 4-6-ig Str. V. Alexandri 4. (1831)

DONÁT mentén kis parcella olcsón eladó. Érdeklődni: Str. Grigorescu 21. (1859)

BUTOROKAT nagy választékban veszek és eladok. Bizományt, beraktározást vállalkoz. Str. Gen. Poetas 15. (1860)

ELADÓ ház két szoba, konyha és kétszer egy szoba, konyha vízkagylókkal. Str. Bucovina 14. (1861)

ELADÓ ház három szoba, konyha, fürdőszoba, két szoba, konyha, előszoba és kétszer egy szoba, konyha. Cal. Decebal 62. (1862)

JÓKARBAN levő mély és sport gyermek kocsi olcsón eladó. Str. Bătrâneanu 10. Der mata közelében. (1863)

MEGVÉTELRE keres 2-500 kg. mérleget és kétkerekű taligát. Str. Pietroasă 15. Tutingerie. (1867)

SZAMOSFALVI uton kettő szép parcella elosztva is eladó. Str. Pietroasă 15. Tutingerie. (1868)

MÉLY gyermekocsi eladó. Str. Macavei 2. (1870)

EGY Telefunken rádió eladó. Str. Lemnului 9. (1873)

ELADÓ spanyolfal, két méteres szabóasztal, fűzőringlógép, kombinált grena-dintűgöngy, ágyterítő. Klein, Str. Neculcea 2. szám. (V 1878)

ELEGÁNS fekete selyemruhák eladók Str. Bis. Ort. I. I. (1830)

ELADÓ modern barna furniós hálószo-babutor. Str. Ciordas 9. (1835)

FÉRFI varrógép minden elfogadható árban eladó. Str. Berthelot 15. Gidáli. (1838)

ELADÓ pléhvel fedett pult, Cal. Regele Ferdinand 72. (1841)

ELADÓ nagy telek házzal. Str. Banatului 114-a. (1845)

GYERMEKKOCSI áramvonalas eladó. Fűtőház-telep 10-es pavillon. (1846)

JÓKARBAN levő mély gyermekocsi olcsón eladó. Str. Clemenceau 5-b. (1847)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszek igen nagy választékban, olcsón eladok. Grünfeld, Str. Regina Maria 14. (1848)

ELADÓ Dániel és oszlopkályhák. Str. Pata 189. (1854)

ELADÓ üvegfal 4.45 m. hosszú, 2.20 m. magas. Megtekinthető Muresan-ucca 10. sz. alatt. (1764)

ELADÓ házhelyek Muresan-ucca 10. sz. alatt. Értekezni ugyanott. (1763)

BEVEZETETT csokoládé és cukorkagyár elsőrendű berendezéssel átadó. Érdeklődéseket „Iparüzem” jelíge a kiadóba. (1749)

ELADÓ egy fenyőfa félháló. Str. Căi Ferate 5. szám. (1612)

KERESZTHUROS zongora és pianino, ebédli, uriszoba, perzsaszőnyeg olcsón eladó Sternberg régiségesnél, Str. Regina Maria 29. szám. (N 328)

CSINOS kirakatszekrény eladó. Megtekinthető: Str. Maiorescu 28. Radó. (1828)

NŐI télikabát eladó. Str. Fluturilor 4. (1824)

RÉSZLETRE a következő árucikket kapja textil, női és férfi divatházban: cipőt, porcellánt, üvegáru, kötöttáru, alpaca evőkészletet stb. kedvező fizetési feltételek Deák, Cal. Reg. Ferdinand 131. (1802)

ELADÓ fehér gyermek vaságy, új matraccal, gyerekcsékek, nagy husvágó deszka. Str. Masiniștilor 4-a. (1812)

SÜRGŐSEN eladó villahely Str. Mărzescubán, canal, viz, villannyal, 18 havi részletre is. Str. Amos Frâncu 9. (1822)

BÁDOGOS műhelyi gépeket veszek. Cal. Victoriei 19. (1816)

MÉLY gyermekocsi eladó. Str. Griviței 7., Bulgária-telep. (1815)

OSZLOP cserépkályha eladó. Str. Dumbrava Rosie 18., Osváthné. (1804)

ELADÓ házhelyek a Strada Regală 63. és 81. számok alatt. Értekezni: Str. Brătianu 43. alatt. (1781)

EGY alig használt Schunda-féle cimbalom jutányos árban eladó. Cal. Moșilor 45. (1776)

SELYEMHARISNYÁKAT, szőnyegetek félárban csak F. David ucca 10 alatt kaphat. (N168)

CSALÁDI házat részletre, vagy konverziós adóssággal vennék. Cím „3000” jelígen (1715)

MODERN recamier fotelek, vitrinek, előszobaszekrény eladó. Str. Bis. Ort. I. I. (1831)

VASKÁLYHA és nagy rézüst eladó. Str. F. David 16. (1884)

KÉT vaskályha eladó. Str. Carpaților 11-a (1889)

ELADÓ mély gyermekocsi. Str. Masiniștilor 10-b. (1896)

ELADÓ egy nagy erős új főzőkemence. Atelierului 18. Ugyanott butorozott szoba kiadó. (1898)

ELADÓ sürgősen sötétké, jókarban levő téli kosztüm és teljesen jó nagy alakra való férfi öltönyök. Ösztreicher, Str. Tudor Vladimirescu 17. I. em. (1900)

BETEGTOLÓSZÉK eladó lemodernebb 4 pneumatik kerékekkel, minden formában állítható, fekvésre is alkalmas. Cím a Novánál. (N354)

ELADÓ antik mégyfiókos komode, kézimunka Storok és függönyök, ágyterítők, ingaóra, székek, villanyfűző, villamos hőlég-fűtő rheuma betegnek, újmodellű ruhamosógép, Str. Ilie Măcelar 20. emeletes házban földszint, balra. (N355)

ÜZEMKÉPES motorkerékpár oldalkocsi-val eladó. Ugyanott bakkancsmunkás állandó munkára felvétetik. Turda, Traian 15. (v T1470)

FAJGALAMBOK eladók. Str. Budai Deleanu 22-a. Megtekinthető vasárnap délután, hétköznap délután. (T1469)

KÉTKEREKŰ, féderes gígg eladó. Str. G. Tamas 9. (N356)

ÜZLETI pult, keményfa kassza eladó áru ellenében is. Wilson 6. (N361)

KERESEK üzleti, lehetőleg ékszerész, vagy drogéria berendezést. Ajánlatokat Str. Saguna 20. (N363)

VADONATUJ tele és keményfa háló eladó. Str. P. Rares 10. (N364)

HASZNÁLT ruhákat, télikabátokat legolcsóbban beszerezhet, ugyanezeket vesszünk. Hívásra házhoz megyünk. P. Unirii 18. (373)

PERZSA szövőszék, kelim terítő eladó. Str. Memorandului 11. I. em. (N384)

MODERN új kombinált konyhaszekrény olcsón eladó. Str. Reg. Maria 24. asztalosnál. (N382)

BELGA tükör 160x80 cm. csiszolt, szalomba is alkalmas, villamos hangleszedő rádiogramofonhoz olcsón eladó. Ciurea 2. bejárat Saguna uccából. (N378)

FAJALMA, kézzel szedett kapható Gálszternél, Str. Grădiniilor 9. (Házsongárd.) (377)

ELADÓ zongora, filodendron és portrágya jutányos áron. Str. Popa Fărcas 7. (T1466)

ELADÓ vas és dobkályhák. Cal. Traian 14. szám. (1901)

ELADÓ bérház 14 százalék jövedelemmel. Cal. Traian 14. (1902)

AIUDI GYÜMÖLCSFAKRA, rózsákra, lúgas szőlőkre megrendelést felveszek. Grieger, Cal. Reg. Carol II. 39. (1907)

RÖVID zongorát, vagy pianinót, barnát, vagy mahagoni szintű bérbe keresek. Pontos fizető. Cím a kiadóban. (1908)

RÁDIOANTIKVÁRIUM. Adok, veszek, cserélek. M. Leitner rádiólaboratórium. Str. Barițiu 8. (1909)

VESZÉK egy használt, jókarban levő irodai vaskályhát, ugyanott egy vas főzőkemence eladó. Str. Paris 29. (1911)

OLCSÓN eladó egy polituros fenyőfa háló és egy új ping-pong asztal. Str. Fantanelei 57. emelet. (1912)

PINCE, padlásomot u. m. vas, varrógép, ruha, butor, rongy és mindent veszek. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (1915)

ANTI szalon asztal eladó. Klein női divat szalon. Str. Memorandului 24. (1916)

SEZLONOK minden méretben, elsőrendű kivitelben olcsón kaphatók. Recamier, fotelek matrácok szakszerű készítését, függöny és rolettaszerelést olcsón vállalunk. Borgida kárpitos. C. Regele Ferdinand 3. (1919)

ELADÓ parcella, 633 négyzetméter, Str. Popești 12. Értekezni Str. Gh. Enescu 12. (1925)

ELADÓ két gyümölcsös parcella, Str. Grediniilor. Érdeklődni Str. Sacuiasca 6. (1926)

FALBURKOLAT, HASZNÁLT, de JO ALLAPOTBAN, 20-25 folyóméter, sürgősen megvételre kerestetik. Bővebbet Angyal drogéria, Leitersdorfer. Cal. Reg. Ferdinand 18. (1927)

VENNÉK hiteles römikövet. Cím a kiadóban. (1931)

1000 kilós mázsa eladó. Ugyanott finom fekete női szveter és vékony lábravaló 39-es, egész női cipő eladó. Cím a kiadóban. (1935)

ELADÓ ház, Str. Trandafirilor sarok. C. Banatului 59. (1940)

ÁLLAST KERES

HÁZVEZETŐNŐI állást keresek 2 tagu családnál, minden házimunkát vállalkoz. Cimeket „Anna” jelíge. (1651)

MEGBÍZHATÓ intelligens urilány magányos urino gondozását vállalná, vagy kisebb gyerek mellé elmenne. „Vidékre is megyek” jelíge a kiadóba. (VT1858)

ÖNÁLLÓAN dolgozó asztalos saját számszájával elmenne gyárba, intézetbe, iskolához, vagy vidékre uradalomba. Cím a kiadóban. (1839)

NYUGDIJAS bármilyen állást elvállal kevés igényekkel. „Nyugdíjas” jelíge. (1849)

GYERMEKTELEN házaspár házmesteri állást keres. Cím a kiadóban. (1851)

KÖZÉPKORU férfi 15-20 ezer lej garanciával állást keres kasszához, könyvelőnek, raktárnoknak, vagy trafikba. Cal. Maramures 30. (1852)

ÁLLAST KAPHAT

KERESEK gyermekszertető mindenest azonnalra. Pataky, Cal. Feleacului. Vámmal szemben. (1857)

SZENTÜZELÉSHEZ vizsgázott kazánfűtőt felveszünk. Str. Cernăuți 36. (1881)

1 HÓNAPOS gyermekhez gondozónőt keresek azonnalra és egy bejáró szoptatósdadát. Cím: Cal. Lunga 20. (1874)

FIATAL kifutót felvesz Standard. Str. Regina Maria 14. (1850)

TAKARITÁSÉRT lakást kaphat. Cím: Decor-szalomban, Str. Neculcea 2-a. Farakas cipőüzlet mellett. (1827)

JÓ családból való fiut női fodrásztanulónak felvesz Reszling Lajos, Str. Barițiu 16. (1807)

RÉSZLET üzlethez agilis eladó és inkaszaláshoz kevés garanciával keresek több ügynököket. Cím a kiadóban. (1801)

30-40 ÉV körüli mindenest bejárónőt keresünk egész napra. Lehet zsidó is. Abraham, Str. Dacia 5. (1773)

CÍPÉSZSEGEDET keresek. Str. Lillie 2. Marechal Foch-ucca mellett (1853)

KÜLÖNFÉLEK

FOGORVOS sürgős kombinációt keres berendezett fogtechnikussal. Ajánlatok „Medicus” jelíge a kiadóba. (1869)

ERNYŐK gyári árban. Javítások olcsón. Ernyőüzemben, Cal. Regele Ferdinand 3. Udvarban. (1880)

HÁZIASSZONYOK figyelmébe. 10 darab finom friss sütemény kivitelle csak 15 lej. Cal. Reg. Ferdinand 3. udvari cukrászdában. (T1382)

TALÁLT kanári-papagályt tulajdonosa átveheti. Str. Ing. Poczy 15. (1837)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ egy szoba november 1-ére gyermeknélküli párnak. Str. Amos Frâncu 1. (1855)

KÜLÖNBEJÁRATU nagy, tiszta butorozott szoba kiadó azonnalra. Str. Masaryk 42. szám. (1648)

KIADÓ pontos fizetőnek havi 1150 lejért 2 nagy szoba, konyha, speiz, mellékhelyiségekkel. Str. Oțetului 2. (1624)

NOVEMBER 1-ére vagy 15-ére keresek szolid urilány tisztviselőt lakótársul. Str. Memorandului 3-5., félemelet 4-es ajtó. (1882)

KIADÓ egy szoba, konyhás magánház azonnalra. Str. Fluera 10. Ára 700 lej. Cím: Str. Fluera 5. Tanítók háza hátamögött. (1864)

NAGY szoba, konyha, speiz vízvezetékkel, villannyal kiadó. Str. Horea 6. (1865)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fűdősoba használattal, esetleg ellátással, kiadó. Str. Tache Jonescu 4. (1871)

MŰHELYNEK, vagy raktárnak kiadó két világos szoba. Cím: Löbli, Str. Gh. Barițiu 18. (1876)

UCCAI különbejárati butorozott szoba kiadó. Str. Bălcescu 17. (1877)

SZOBA, konyha kiadó. Str. Lazar 6. sz. (1833)

VILÁGOS szoba, speiz kiadó. Str. Oituz 26. Ért.: Urbánnál. (1834)

KIADÓ butorozott szoba, konyha házaspárnak, vagy két nőnek. Str. Gheorghe Asachi 28. Iris-telep. (1829)

KIADÓK betonozott raktárak. Cal. Regele Ferdinand 72. (1840)

ÜZLETHELYISÉG, szoba, előszoba, november 1-ére kiadó. Nyergesné, Cal. Marechal Foch 32. (1842)

KIADÓ lakás november 1-étől a Strada Măloasă 7-f. alatt, 2 szoba, fürdőszobás mellékhelyiségekkel. Értekezni ugyanott. (1844)

KIADÓ 4 hold gyümölcsös kert, lakóházzal. Str. Donát 105. (1706)

GYERMEKSZERETŐ házaspár két középiskolás zsidó leányt, vagy fiut teljes ellátással elfogad fürdőszobás lakásban. Str. Tudor Vladimirescu 1. (1716)

BUTOROZOTT szoba azonnalra kiadó. Str. București 39. (1745)

EGY üres szoba, valamint nagy világos üzemi és raktárhelyiségek kiadók. Strada Anton Pan 6. (1748)

KIADÓ két szoba irodának, esetleg butorozva külön-külön is. Str. Reg. Maria 38., I. em. (N 344)

EGY szoba, konyha és fűthető garázs kiadó. Str. Fântânelei 47. (T 1460)

EGY szoba, konyha, speiz azonnal kiadó. 850 lej. Str. Virgil Onițiu 5. Grigorescu környék. (1823)

KORCSMA és kis üzlethelyiség kiadó november 1-ére. Str. Regele Carol II. 150. sz. (1818)

KIADÓ uccai különbejárati üres szoba vízkagylóval. Str. Clemenceau 4. (1803)

KIADÓ egy szoba, konyha, speiz, előszoba. Str. G. Tamas 6. (1775)

KÉT diáklány ort. kóser teljes ellátást kaphat. Cal. Victoriei 25., földszint jobbra utolsó ajtó. (1772)

KIADÓ nagy perkettes szoba vízkagylóval. Simon, P. Unirii 20. (N166)

KERTES villában nagy szoba, fürdőszoba előszobás lakás kiadó. Str. Gojdu 9. (1793)

KÉT szobás, összkomfortos, kertés villa nov. 1-re kiadó. Str. Iulian Pop 1. (1794)

FÖLDSZINTI szép szobák vízkagylóval főposta mellett kiadók. Str. Cons. National 3. (N343)

KÜLÖNBEJÁRATU elegánsan butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Str. Elisabeta 34., ajtó 1. (1598)

LAKÁST KERES

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keresek fürdőszoba használattal, közel a belvároshoz. Cimeket „Azonnal” jelíge a kiadóba. (1875)

KOLOZSVÁRA helyezett tisztviselő november 1-ére butorozott szobát keres. C

Hirek

NAPTÁR. 1938. Október 23, Vasárnap.
Róm kat.: Szeverin. Prot.: Severin.
Ort.: Sf. Ap. Iacob. Izr.: 23 Tisri.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150. egy hónapra 50 lej.

JOESTÉT!

TIZENHARMADIK VÖLEGÉNY

— Jenőm, most, hogy már elje-
gyeztél, felelj egy kérdésemre.

— Parancsolj.

— Mondd kérlek, nem vagy babonás?

— Nem.

— Na, akkor jó, mert te vagy a tizen-
harmadik völegényem.

MAI GYERMEK

Jancsira szigorúan ráfordm a papája:
— Hányszor mondtam már, hogy ne
játsz gyufával.

Mire Jancsi sértődötten válaszol:

— Ki mondta azt, hogy én gyufával
játszom? Én csak rá akartam gyújtani
egy cigarettára, úgy, ahogy te szoktad
papa...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó
évi október 22-én, szombaton reggeltől
október 29-én, szombaton reggelig a kö-
vetkező gyógyszerárak teljesítenek éj-
jeli szolgálatot: Biró, Unirii-tér; Apostol,
Regele Ferdinand-ut; Palóczy, General
Marechal Foch-ut; Holicska, Motilor-ut
(Eminescu-ucca sarok.)

— Időjárásjelentés. A bucarestij idő-
járásutató intézet jelentése: Jelentő-
sebb lehülés, esőre hajló idő.

— JÓ ÉS OLCSÓ BŐRT ÉS TALPAT
Kozák bőrzületben kaphat Cluj, Piața
Mihai Viteazul 15.

— Veszedelmes tolvajt tartóztatott le
a bukaresti rendőrség. A fővárosi rend-
őrség Zaharia Mihail személyében aki
a biharmegyei Belényes községből szár-
mazik, veszedelmes és nagystilű tolvajt
tartóztatott le. Zaharia Mihail főleg érté-
kes kegytárgyakat lopott el, amelyeket
elzalogosított. Bűnlajstromának összeál-
lítása most van folyamatban.

LAKÁSÁNAK DISZITÉSÉRE A LEG-
SZEBB KIVITELŰ

BLONDEL-
KERETEK

képeknek, goblennek és kézimunkának
a legolcsóbb áron

SOMLYAI utódánál

Str. I. Maniu 7.

— A katonai törvényszék hireiből.
Capalha Augustin és Pacurar Vasile,
a szamosújvári fiatalok fogházának
őnei májusban dolgozni vittek 14 bűn-
zót, akik közül 1 megzokkolt. A bíróság
mindkettőjüket 1000—1000 lej pénzbün-
tetésre ítélte. — Weber Károly, Coman
Vasile, Straja Stefan és Matei Partenie
márosvásárhelyi lakosok tiltott politi-
kai propagandával voltak vádolva. A
törvényszék Weber, hathónapi Coman
hathónapi, Mateit pedi 3 hónapi elzárás-
ra ítélte, míg Strajat felmentette. —
Zackel Heinrich lekencei szász tanító
arra kérte a hatóságokat, hogy engedjék
meg a majálison a román zászló mellett
a szász zászlót is kitűzni. Mikor ezt meg-
tiltották, állítólag a románsággal szem-
ben tiszteletlenül viselkedett volna. A
tárgyalás folyamán ez nem bizonyosult
be. A törvényszék felmentette. — Szűz
Mihály érendrei lakos a románságot
sértő nótát énekelt. A bíróság 5000 lej
pénzbüntetésre ítélte.

— Jelentkezniük kell a magyar fül-
dön tartózkodó lengyel katonakötele-
seknek. Varsóból közli a lgeynel T. I.:
A hadügyminisztérium felszólítást in-
tézett a magyar területeken tartózkodó
lengyel katonakötelesekhez, hogy nyil-
vántartás végett haladéktalanul jelent-
kezzenek a budapesti lengyel követsé-
gen. A jelentkezés végleges határideje
a hó 31-e.

— Danzigban különleges szolgálatra
kötelezik a 18—25 éves ifjakat. Danzig-
ból jelentik: A szenátus rendeletet adott
ki, amely szerint a 18—25 éves ifjak
kötelesek a rendőrségi és tűzoltó alaku-
latokban 30 napos szolgálatot teljesíteni,
áradások, tűzveszedelem és más elemi
csapások idején.

— A német evangélikusok mozgalma
a palestzinai szent helyek érdekében.
Berlinből jelentik: A német evangélikus
egyház legfőbb tanácsának irodafőnö-
ke kiáltványt adott ki a német közvéle-
ményhez, amelyben leszögezi, hogy a pa-
lestzinai szent helyeknek a keresztény-
ség kezén kell minden körülmények kö-
zött maradniuk. A közlemény felhívja
a világ közvéleményét, hogy ezeknek a
szent helyeknek a kereszténység birto-
kában való megtartásáért egységesen
lépjön fel Londonban és az angol kor-
mányt bírják rá, hogy a szent helyek
birtokjogát semmi körülmények között
ne ruházza át nem keresztényekre.

— Kemal Atatürköt betegsége idején
a nemzetgyűlés elnök helyettesíti. Isz-
tambulból jelentik: A tegnapi miniszter-
tanács, Havas-jelentés szerint, megál-
lította, hogy a török alkotmány rend-
kezése értelmében az államfő hosszas
betegsége esetén helyettesítésére a nem-
zetgyűlés elnöke jogosult.

— Gyilkosság a kártya miatt. Kecse-
métről jelentik: Egy háromtagú társaság
a kocsmában kártyázás közben össze-
szólalkozott. Amikor a kocsmából el-
távoztak, Hajnal József arcúlvágtá Tóth
József napszámot, aki erre kést rántott
és hasbaszurta támadóját. Hajnalt a
kórházba vitték, ahol rövidesen meg-
halt. Gyilkosát letartóztatták.

— Megteremtik Nagyklagenfurtot.
Klagenfurtból jelentik: A közeli na-
pokban a városhoz csatolják a vele már
teljesen összeépült környékbéli községe-
ket és ezáltal megteremtik Nagyklagen-
furtot. Nagyklagenfurtnak mintegy 50
ezer lakosa lesz.

— Angliában is arattak az árdragitók
és élelmiszerhalmozók. Londonból jelen-
tik: Leicester város tanácsa elhatározta,
hogy feljeli a belügyi és közlekedés-
ügyi minisztériumnak a nemzetközi
válság idején folytatott üzérkedés és ár-
drágítás valamennyi eseteit. Szeptember
végén ugyanis a légvédelmi eszközök
(homokzsákok, ásók, deszkák, hullám-
bádóg) árát többszáz százalékkal emel-
ték. A tanács egyszersmind utasította
McEvoy városi jegyzőt, jelentse fel a
midlandi kerület élelmiszerbiztosánál a
válság idején üzött nagyobbarányú élel-
miszerhalmozást.

A legolcsóbb áron

a legjobb minőségű

NŐI TÉLIKABÁTOK ÉK ISKOLÁS-
LEÁNYKABÁTOK KAPHATJA A

„Femina”

NŐI KONFEKCIÓS ÁRUHÁ-
ZÁBAN
CLUJ,

Strada Memorandului 1. sz

— Nagy tiltakozó gyűléseket rendez
a Cionista Világszövetség. Londonból je-
lentik: Tekintettel azokra a hírekre,
hogy az angol kormány állítólag szaki-
tani akar a Balfour-féle nyilatkozatban
lefektetett irányelvekkel, a Cionista Vi-
lágszövetség elhatározta, hogy sorozatos
nagygyűléseket rendez Londonban, ame-
lyen fel akarja hívni a figyelmet a zsidó
súlyos nemzetközi helyzetére és az
egységes zsidó nemzeti politika védel-
mére szólítja akcióba a világ egész zsi-
dóságát.

— LETARTÓZTATTÁK KUN BELÁT
ÉS KÉT TÁRSÁT. Varsói híradás szer-
int a legutóbbi oroszországi „tisztó-
gatási” akció során letartóztatták Kun
Belát, a magyar proletár-diktatura hir-
hedt vezérét, továbbá Bokányi Dezső és
Szabados Sándor volt magyarországi
népbiztosokat és több más társukat. Az
eljárás tovább folyik ellenük. Ugyan-
csak Varsóból jelentik, hogy Blücher
hadseregének 19 főtisztjét, közöttük há-
rom tábornokot, hat ezredes és 10 szá-
zadost ellenforradalmi tervek vádjával
halálra ítélték és kivégezték. A marsall
sorsáról semmi bizonyosat nem lehet
tudni.

— Letette az ügyvédi esküt Manescu
vált táblai tanácselnök. Ünnepi külső-
ségek között tegnap letette az ügyvédi
esküt Manescu Ioan itélőtáblai tanács-
elnök az ügyvédkamarai dékán kezébe.
Manescu, aki csak néhány hónappal
ezelőtt ment nyugdíjba, a jövőben mint
ügyvéd kívánja érvényesíteni kiváló
jogi felkészültségét és már meg is nyi-
totta irodáját.

— Változások a pénzügyminisztérium-
ban. Bucarestből jelenti a Rador: A
pénzügyminisztériumnál jelentős sze-
mélyi változások történtek. M. Boamba
könyvelősi igazgatót kinevezték a
Leteti Pénztár igazgatójának, Serban
Gheorghiu helyett, aki az Amortizációs
Pénztár igazgatója lett. A könyvelősi
osztály igazgatói tisztségébe pedig Me-
rineanu, eddigi aligazgató kerül.

— Lloyd George emlékiratai. London-
ból jelenti a Reuter: Lloyd George An-
glia háborús miniszterelnöke most tette
közé emlékiratait, amelyben megvédi
Nagybritannia szererét a békekötések
körüli

Még pár napig tart

kristály, nipp, márkás porcellán, szőnyeg, kép és képkeret minden elfogadható ár-
ban kiárúsítása:

„PAX” CLUJ, CAL. MAREŞAL FOCH 3

— A Rapid autóbustársaság hirdeté-
nye. A clujai Rapid autóbustársaság köz-
felhívja az érdekelt társaságokat, hogy
zárt borítékban legkésőbb 1938. október
30-ig tegyék meg ajánlatukat a clujai
Rapid autóbustársaság gépjármű-
biztosítására, a Szindikátus Cal. Regele
Carol II. 119. szám alatti székhelyén (Te-
lefon: 30-29.) a következőkre nézve: 1.
Az autóbuszok biztosítására a forgalmi
törvény alapján, 2. Az autóbuszok bizto-
sítására „Casco” ellen a harmadik sze-
mélyek által okozott vagy a saját hibá-
jából bekövetkezett károknál. A szüksé-
ges felvilágosításokat meg lehet kapni a
Rapid autóbustársaság irodájában.

— A Hölgykongregáció rendezésében
krácsonyi bazárral egybekötött kézimun-
ka kiállítás lesz december 11—14-ig. Aki
eladára szánt művészi szép kézimunká-
jával résztvenni óhajt a kiállításon, eb-
béli igényét október 31-ig még bejelent-
heti a Nőszövetség irodájában, Str. G.
Duca 7. sz. alatt a hivatalos órák alatt,
hétköznap délelőtt 9—1 óráig. A jelent-
kezőket a részletekről idejében
értesíti majd a rendezőség.

— Kommunista szervezetet lepletek
le a fővárosban. Bucarestből jelenti a
Rador távirati iroda: A fővárosi rendő-
hatóságok letartóztattak egy Stefan Ste-
fanov vezetésű kommunista szerve-
zet tagjait, amelyben J. Dumitrescu,
Lucia Dumitrescu, Maria Pasarica,
Ghetta Brounstein, Anna Niculescu, Os-
car Frenkel, S. Halbut, Alumonica Men-
delsohn szerepeltek. A házkutatás al-
kalmával nagymennyiségű propaganda
anyagot foglaltak le.

— Göbbels hamburgi beszéde. Ham-
burgból jelenti a DNB: Dr. Göbbels né-
met propagandaügyi miniszter tegnap
Hamburgba utazott, ahol a Hanzeaten-
Halleban több százezres tömeg előtt
hangszórókon és a német rádióleadó-
kon át közvetített nagy beszédet tar-
tott, amelyben ismertette a legutóbbi
hónapok eseményeit. Beszédében kitért
a demokratikus és totális államok rend-
szereinek összehasonlítására és azokra
az előnyökre, amelyeket az utóbbi kor-
mányzási forma jelent. Ma délután részt
vesz a hamburgi opera díszelőadásán és
este leteszi a most építendő sajtópalota
alapkövét.

NEMCSAK POLOSKÁT,

hanem minden férget — egeret, pat-
kányt is — 7 óra alatt 100 százalékos
biztonsággal elpusztít a híres Paragáz!
Teljes szagtalanítás! „Polynea” labora-
tórium, Str. Cons. Național 3. (Főposta
mögött.) Telefon 3501. (Miniszterileg
autorizált vegyész-mérnök vezetése
alatt.)

A fekete csillag rejtélye

(ADEN.) Az arab félsziget déli végén,
álló bevehetetlen angol erőd katonai
személyzetének körében régóta nagy iz-
galmakat okozott egy állítólagos arab
nő, aki bizonyos időkönként megjelent
a városban és rendszerint olyankor,
amikor a szörnyű hőség a ciszternákban
levő vizet elpárologtatta, egész számár-
karavánnal friss ivóvizet szállított az
erődökbe.

Egy-egy ilyen látogatása után a titok-
zatos arab nő akit különleges szépsége
miatt „fekete csillagnak” hívtak az an-
gol katonák, nagy mulatozásokat szo-
kott rögtönözni Aden városában. Ez
ugyan nem tűnt volna fel, de annál
meglepőbben hangzik, hogy az angolok
néhány hónap óta határozottan tudják,
hogy összes erőik alapján idegen
kém kezébe jutott és még a legutolsó
ágyu is el van áruva.

Ilyen körülmények között az angol
titkos kémelhárító iroda kiküldte ne-
hány fiatal tisztjét a visszaélések meg-
akadályozására. Egy fiatal angol had-
nagy a napokban Aden mulatóit vizs-
gálta át, de állomáshelyére nem tért
vissza és csak órák múlva találtak rá a
holttestére. A hadnagy zubbonyára tűz-
ve egy kilencágú fekete csillag volt és
ennek közepén néhány arab betűvel írt
szó: „nincs többé szükségem rátok de
aki utánam kémkedik az így jár, mint
ez a fiatalember.” A rajz és az üzenet
nyilvánvalóan a fekete csillag kezétől
származik és ennek nyomán valósággal
megszállották Adent a hatóságok, a Vö-
rös-tengeren cirkáló angol hajók pedig
szintén utasítást kaptak, hogy a fekete
csillagot élve, vagy halva kézrekerít-
sék.

a francia köszöntése. Bi-
zony mindenfelé más
nyelv járja. Az izlésben
nincs annyi különbség,
mert minden országban
kedvelik és eszik a „505
csikkal”-t, az új remek
cukorkát.

505

EURÓPA CUKORKÁJA

Romániában gyártja
KANDIA S. p. A. Timisoara

Szolidaritást vállalt Kolozs-
vár összmunkássága
a szabókkal

(SLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnapi szá-
munkban jelentettük, hogy a munka-
ügyi vezérfelügyelőség közvetítése nem
járt eredménnyel a szabóipari munka-
sok bérvisszafizetése ügyében és az egyezte-
tő tárgyalások megszakadtak. A mun-
kások erre tegnap reggel beszüntették
a munkát. Mintegy 400 szabómunkás
folyamodott a passzív önvédelmi harc-
hoz és bizakodással néz a bérmozgalom
további fejleményei elé.

A szabóipari munkásság mozgalmá-
val tegnap este rendkívüli ülésen foglal-
koztak a kolozsvári szakszervezetek ta-
nácsa. Megvizsgálta a bérmozgalom
okait és úgy találta, hogy a munkásság
elhatározása jogos volt és ezért egyhan-
gulag kimondották, hogy Kolozsvár
összmunkássága teljes anyagi és erköl-
csi erejével támogatja a szabók önvé-
delmi harcát.

I. Károly király Galatiában

(BUCURESTI.) Galati városában ma nagyszabású tengerészeti ünnepek lesznek, amelynek keretében az Uralkodó megtekinti a kijavított monitorok működésbe helyezését. Az ünnepségeken a kormány több tagja, valamint a polgári és katonai hatóságok vezetői vesznek részt.

Ugyancsak Bucurestiből jelentik, hogy a Mihai Viteazul rend tagjai egy zsák buzát küldtek Curtea de Argesbe, hogy annak árán gyásztisztviszletet tartsanak néhai Ferdinánd király és Mária királyné lelkiüdvösségeért.

Nem leszek hálátlan...

Szilágyi László, a neves, népszerű szövegíró a „Nem leszek hálátlan” című zenés vígjátékával is öregbítette megérdemelt sikereit. A hangulatos, meleg romantikával átszőtt darabnak áttűtő, osztatlan sikere volt a kolozsvári bemutatón is. Az előadás, amely „primadonna-avató” jelleggel is bírt, pergő, kifogástalan rendezésű volt és hatalmas sikert aratott. Kómer Mancsi, az új primadonna alakja — bár sok jelenetben elfogódottan, ampalázzal küzdött — általános tetszést aratott. Játéka finom, kecses volt, hangulatos énekszámait, táncai tetszettek. Sándor Stefi remekelt a testére szabott szerepben. Jenei János, a népszerű bonviván többször nyíltzini tapsot kapott tökéletes alakításáért. Tompa Pufi, Csóka József, Fülöp Sándor, Csengeri Aladár, Perényi János, Grieger Ibolya és Bodó József hangulatos olasz dalai nagy sikert arattak. Énekszámait megismételtette a közönség. Gróf László izléses rendezése, Rajnai Sándor művészi diszletei összhangzatosan egészítették ki a színvonalas előadást. Gróf László sokoldalú művészete erőteljesen érvényesült és művészi lendülete nagával ragadta a többi szereplőket is. A nagy tetszést aratott táncszámokat B. Vajda Teréz táncművész kreálta és tanította be. Schreiber Alajos lendülettel vezényelte a fegyelmezett zenekart, amely mély átérzéssel adta elő Márkus Alfréd zeneszerző pompás, fülbemászó melódiáit. A szellemes fordulatokban gazdag zenés vígjáték nagyon tetszett a közönségnek és többször a vasfürgöny elé tapsolta ki a nagy lelkesedéssel játszó szereplőket. n. l.

— **PREDEALON BEKÖSZÖNTÖTT A TÉL ÉS HAVAZOTT.** Predeálból jelentik: A hőmérséklet váratlanul és gyorsan leesett a fagypontra alá. Predeálon tegnap mínusz 2 fok volt a hideg. Az esti órákban havazni kezdett és sűrű nagy pelyhekben kezdett esni a hó. A predeáli időjárás-kutató intézet jelentése szerint a zországi egész területén a hőmérséklet nagyarányú csökkenése várható.

— **Megjelent a friss „Ország-világ”.** Geller Ödön Aradon megjelenő hasonló című riportlapja ezúttal is igen értékes és változatos társadalmi, művészeti és irodalmi riport anyaggal jelent meg.

MEGNYILT! MEGNYILT!

Dordai Traian

szórmeszonja. Cluj, Reg. Maria 6-8. I. emelet. Mindennemű szórmemunkák, alakítások a legújabb modellek szerint legutánjában készülnek.

— **Lgymillió lej visszafizetésére kötelezték Prahovamegye volt prefektusát.** Bucurestiből jelentik: A Legfőbb Állami Számvevőség bírósága tegnap hozott ítéletet Bondoc Alexandru kapitány Prahovamegye volt prefektusának perében. A bíróság egymillió lej visszafizetésére kötelezte a volt megyefőnököt, aki az összeget a nemzetnevelésiügyi minisztériumtól iskolaépítési célokra ténylegesen felvette, de az előírt építési munkálatokat nem hajtatta végre.

— **Megszüntették az egyetemi hallgatók fegyelmi bizottságait.** A nemzetnevelésiügyi minisztérium megszüntette az egyetemeken eddig működött és diákokból alakított fegyelmi bizottságokat. Az irattárak a rektoroknak adandók át, akik ezután a fegyelmi büntetéseket közvetlenül alkalmazzák.

Borzalmas módon meggyilkolták városunkban özv. Kilin Mihályné 78 éves hóstáti asszonyt

Ki ölte meg a köztudomás szerint milliomos öregasszonyt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Borzalmas gyilkosság történt az éjszaka folyamán a Regele Carol II. 78 szám alatt. Ismeretlen tettes több fejseccsapással megölte a Hóstát egyik legmódosabb gazdaasszonyát, özv. Kilin Mihályné, 78 éves hóstáti asszonyt. A gyilkosságot a reggeli órákban Balog István, az öregasszony szolgája fedezte fel, akinek szokatlan volt, hogy Kilinné, aki már a kora hajnali órákban rendszerint kint szokott dolgozni kertjében, ez alkalommal nem volt ott található. Bezörgött az asszony szobájába, fel akarta keltetni, majd pedig amikor látta, hogy az ajtó mölőszöri zárgatására sem nyílik meg, betekintett az ablakon. Rémes látványban volt része. Szemről-szembe vele az ágyban az elkinzött és megcsúszott precu idős nő arca meredt rá. Azonnal értesítette a ház lakóit, akik a rendőrségre szaladtak és jelentést tettek az ügyről. Délelőtt fél 10 órakor dr. Draghiciu Aurel vezetésével kiszállott a rendőrség és megindította a vizsgálót

MILLIMOS VOLT A MEGGYILKOLT

Munkatársunk közvetlen a hír tudomásul vétele után megjelent a helyszínen ahol a meggyilkolt hozzátartozói és a szomszédok megrázó képet festettek a tragédiáról. Özvegy Kilin Mihályné közismert volt takarékoságáról, annak ellenére, hogy mintegy 4 millió lejt kitévő vagyona volt és ezt nem volt hajlandó megosztani senkivel, még a legközelebbi hozzátartozóival sem. Ez év tavaszán nagyobb összeget loptak el tőle, 1920-ban pedig 400 ezer akkori koronát. Ez sem készítette óvatosságra az idős asszonyt, aki egyedül lakott lakásában s mindössze egy szolgálégynt tartott alkalmazásban. Reggeltől estig szakadatlanul dolgozott és így gyűjtötte szorgalmasan a pénzt, amelyet azonban még eddig meg nem állapított helyre rejtett el.

A VIZSGÁT EREDMÉNYE

A rendőrség mindennek előtt azt áll-

lapította meg, hogy a gyilkosságot a helyszínen ismerős egyén követhette el, aki, miután elvégezte borzalmas tettét, kulccsal bezárta az ajtót, majd pedig nyomavesztett.

Ezen a megállapításon kívül a rendőrség még sok más igen fontos nyomra bukkant, melyekről azonban a vizsgálat érdekében, amely egyre szűkebbre fogja a hurkot a tettes nyaka körül, semmit sem közölhetünk. Fél 11 órakor dr. Pop Maxim ügyész vezetésével dr. Kernbach törvényszéki orvosszakértő és az ügyészség emberei szállottak ki a helyszínre, alaposan átvizsgálták a szobát, az udvart, a kertet, majd pedig rendelkezést adtak a holttest elszállítására.

A vizsgálat eredményeképpen az öregasszony szolgáját Balog Istvánt előzetes őrizetbe vették, bár eddig még nem merült fel kétségtelen bizonyíték amellett, hogy a szolgálégynt volna-e a tettese a szörnyű gyilkosságnak vagy tudott volna ennek elkövetéséről.

Rejtélyes gázolás történt a feleki halálkanyarnál

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ma reggel 7 óra tájban a Feleki uti ugynevezett halálkanyarnál az arra haladók megdöbbentő látványra bukkantak. Az uttesten eszméletlenül állapotban egy középkorú falusi férfit találtak, akinek testén súlyos külső sérülmi nyomok voltak láthatók. Azonnal értesítették a hatóságokat, valamint a mentőket, akik az eszméletlenül állapotban levő embert, akinek

állapota aggodalomra ad okot, beszállították a sebészeti klinikára. Kihallgatni még nem lehetett és így nem tudták megállapítani személyazonosságát. A vizsgálat mindössze annyit állapított meg, hogy a szerencsétlen embert egy teherautó ütötte el, aki áldozatát az út porában hagyva, elrohogott. A hatóságok nagy eréllyel nyomoznak az ismeretlen tehergépkocsi után.

Budapestre még mindig nem érkezett meg Prága legújabb egyezkedő ajánlata

Csehszlovákia állítólag felmondja a szovjettel kötött egyezményt

(BERLIN.) Göbbels hamburgi beszéde során a világtörténelem legnagyobb csodájának nevezte, hogy Hitler hét hónap alatt 10 millió németet vezetett vissza az anyaországba. A német nép az önrendelkezési jog elvét vallva, végső esetben fegyverrel is megszerezte volna a neki járó területeket. Ha valaki a térképre néz, megállapíthatja, hogy a német birodalom sohasem volt nagyobb, mint ma és a világháború utáni tehetetlenség látszó Németországból a világ egyik legnagyobb katonai állama lett öt év alatt.

AZ ARABOK HITLERT KÖZVETÍTÉSRE KÉRIK FEL

(JERUZSÁLEM.) Az angolok tisztogatási akciójukat folytatják. A helyzet lényegesen javult, az angol karhatalom azonban megtett minden intézkedést arra nézve is, hogy semmiféle váratlan meglepetés vagy támadás ne érhesse. Ugyanakkor Berlinből jelenti az United Press, hogy a berlini arab kolónia táviratot intézett Hitler kancellárhoz, amelyben közvetítésre kéri fel a felkelő arabok és az angol kormány között.

MÉG NEM ÉRKEZETT MEG AZ ÚJABB PRÁGAI AJÁNLAT

(UNGVÁR.) (DNB) (Rador.) Ruszin politikai körökben úgy tudják, hogy a Komáromban megszakadt magyar-csehszlovák tárgyalásokat rövidesen felveszik a prágai kormány újabb javaslatára alapján. A legutóbbi minisztertanácson, amelyen a szlovák és ruszin miniszterek is részt vettek, Ruszinszko kérdését is behatóan megvitaták. Ugyanakkor Budapestről jlen-

tik, hogy illetékes körökben semmit sem tudnak az újabb prágai javaslatról, amelyről a csehszlovák rádiók hírt adtak, sőt bizonyos részleteket is ismertettek belőle. Lehet, hogy a javaslat utban van, de Budapestre ezideig még semmiféle újabb csehszlovák ajánlat egyáltalában nem érkezett meg. Ungvári körök viszont azt állítják, hogy a tárgyalások a jövő héten ismét megkezdődnek. A varsói lapok szerint Ruszinszko egyes vidékein kisebb-nagyobb incidensek fordultak elő.

CSEHSZLOVÁKIA FELBONTJA AZ OROSZ EGYEZMÉNYT

(PRÁGA.) A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében a tényleges katonai szolgálatban álló személyzet egy részét elbocsátják, illetve felelősséggel nyugdíjba küldhetik. Ugyancsak Prágából jelentik, hogy Chwalkowszky külügyminiszter állítólag tegnap délután közölte Alexandrovski prágai szovjet követtel, hogy a prágai kormány fel akarja bontani a cseh-orosz katonai egyezményt, illetve arra nézve további érdeklődését jelenti ki. Ez a híradás azonban még hivatalos megerősítést igényel.

JÖVŐ HÉT ELSŐ NAPJAIBAN MEGTÖRTÉNIK AZ ANGOL KORMÁNY ÁTALAKÍTÁSA

(LONDON.) (Reuter.) Beavatott körök véleménye szerint a brit kormány átalakítására vonatkozó megoldás már készen van és arra a jövő hét alapján kerül sor. A névsort már valószínűleg kedden közlésezik.

— **Köszönetnyilvánítás.** Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak a rokonoknak és jó ismerősöknek, akik felejtetetlen jó férjem és édesapánk temetésén részt vettek. A gyászoló Jeney család.

— **A rendőrség híreiből.** Popescu Capitan Regele Ferdinand 22 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes háza udvaráról ellopt egy 3000 lej értékű szőnyeget. — Kohn Adalbert, Voevodului ucca 3 szám alatt lakó cipész bejelentette a rendőrségen, hogy a Mihai Viteazul téren levő sátrából egy őrizetlen pillanatban ismeretlen tettesek 1500 lej értékű cipőket elloptak. A nyomozás mindkét feljelentés ügyében megindult.

— **ÁLHIREK A FERICIREI UCCAI GYILKOS ELFOGATÁSÁRÓL.** Tegnap az a meglepő hír terjedt el az egész városban, hogy a Fericirei uccában történt néhány hónap előtti emlékeztető gyilkosság tettesét, Szabó István asztalossegédét, aki a vele közös háztartásban élő Egyed Katót megölte, majd „anyósát” életveszélyesen megsebesítette elfogták. Illetékes helyen érdeklődünk a hír valódisága felől, de kiderült, hogy a Fericirei uccai gyilkos elfogatása még mindeddig nem történt meg, azonban a nyomozás teljes erővel folyik.

— **Prágába hívták a Skoda-művek bucurestii képviselőjét.** Bucurestiből jelenti a Rador távirati iroda: A Skoda-művek bucurestii vezérképviselőjét nagy fontosságú tárgyalásokra Prágába hazahívták.

— **Köszönetnyilvánítás.** Ezúton mondok mindazoknak, akik szeretett fiam halála alkalmával részvételükkel felke-restek és nagy fájdalommal enyhíteni igyekeztek. Özv. Egyed Ferencné.

— **Orvosi hír.** Dr. Bogdán Károly orvos betegségéből felépült és rendeléseit újból megkezdte. Rendel. 9—10, 4—7-ig. Cal. Regele Ferdinand 85

— **Uj munkaügyi felügyelőt kapott Nagyszeben.** Nagyszebenből jelentik: A munkaügyi miniszter a nagyszebeni munkakamara felügyelőjévé I. Ghermant nevezte ki Basil Tarnoveanu helyébe, akit a Szamos-tartomány munkaügyi vezérfelügyelőjévé neveztek ki.

— **Pershing tábornok Párisban.** Párisból jelentik: Pershing tábornok, aki a világháború idején az amerikai csapatok főparancsnoka volt, látogatást tett Franciaországban és Párisban, ahol megtekintette a világháborúban elesett amerikai katonák emlékeit megőrző emlékműveket.

A délkeletázsiai viharsarok

Írta: HALÁSZ JÓZSEF

Mint derült égből a villámcsapás, úgy hatott bizonyos irányok felé a japánok délkinai hadjárata. Senki sem merte volna feltételezni, hogy a Felkelő Nap országa megkockáztatja ezt a lépést is. Hiszen Délkina elsősorban is brit és amerikai érdekszférákba tartozik. Mert hát, sajnos: a Mennyei Birodalommal kapcsolatban soha nem szabad megfeledkezni, hogy ennek a roppant államnak különböző részei — és természetesen a legértékesebb részei — ennek vagy annak az európai, illetve amerikai nagyhatalomnak zsákmányterületét képezik. Amint mondtuk: Délkina Anglia és az északamerikai Egyesült Államok gazdasági gyámkodását „élvezi”. Anglia megkülönböztetetten politikailag is érdekelve van e tájakon, amennyiben Kantonról ugyszólván egy ugrásnyira fekszik Hong-Kong szigete, amely 1842 óta brit koronagyarmat és az angol világbirodalom egyik legfontosabb tengeri és ujabban légiállomása is Japánnak jó oka van rá, hogy megkísérlelje Kanton és egész Délkina meghódítását, mert ezzel egycsapásra két célt ér el: Mindenekelőtt megátalja, hogy Hong-Kongból Kantonon keresztül fegyverrel és egyéb hadiszerekkel lássák el Csang-Kaj-Sek kínai hadvezér seregeit. Másrészt pedig olyan értékes — nyersanyagokban bővelkedő — roppant területet birtokolhat, amely sok mindenért kárpótolhatná Kanton Délázsia egyik legjelentőségesebb kikötője Ennek birtokában nemcsak Délkina, de Délázsia egyéb — s Japán szempontjából különösen fontos — részeit is gazdasági, később talán katonai ellenőrzése alá vonhatná. Érthető tehát, hogy egy Nagybritánia, mint az északamerikai Egyesült Államok és Franciaország is egyformán veszélyeztetve érzik itteni érdekségeiket.

2.

Délkina nemcsak éghajlati, de gazdasági, politikai és kulturális szempontokból is merőben ellentét Eszak-Kínának. Nyelvi tekintetben is akkora különbség van az azonosfajú északi és déli lakosság között, hogy szinte nem is értik egymás beszédét. Az északkinai magas, csontos, erőteljes alkatú. Meglehetősen rideg természetű, hallgatag, aki szívós kitartással végzi a maga mezőgazdasági munkáját. Ezzel szemben a délkinai alacsony vagy a legjobb esetben közepes termetű, izgulékony, fürgé, csapongó képzetű. Ez a magyarázata, hogy a legtöbb kínai politikus, nagystílusú üzletember, vállalkozó stb leginkább Délkina vidékéről került ki. Az északki ember nem szívesen elegyedik a politikába. Viszont a délkinai számára életelem a politika, a harc, a mérközés. A kínai nép általában nem katonás természetű. Minden időben megvetették a hadifoglalkozást. Délen azonban nem voltak ilyen szigorúak e tekintetben sem. A nagy különbség a birodalom északi és déli részei között fauna és flora szempontjából is erősen meglátszik. Délkinában jórészt szubtropikus, néhol még tropikus is a vegetáció. Buján virul itt minden Valóságos elvadult parknak látszik az egész roppant terület. Ezzel szemben az északi tájak gondosan terrázzozott hegyoldalaikkal és szántóikkal fában meglehetősen szegények. Nem csoda, hogy a Kinába vetődő európaiak két különböző népnek és különböző két országnak gondolják az egyébként egységes kínai nemzetet és birodalmat.

3.

Amint mondtuk: Kantonnak és környékének roppant jelentősége van a japán—kínai háború szempontjából. Már a polgárháború első idejében is nagy szerepet játszott az itteni lakosság. Sun-Jat-Sen — a forradalom atyja — 1912-ben innen indította el a felkelést a mandzsu dinasztia ellen. A komor, mogorva s mindenféle politikai megmozdulástól idegenkedő északiak ellenségesen viselkedtek a forradalommal szemben. A délkinaiak ellenben annál nagyobb lelkesedéssel vetették magukat a polgárháború forgatagába és sikerült is az akaratukat Kína jórésztére ráerőszakolni. A mandzsu dinasztia, amely a 17. század-

ban kétségtelenül kiterjesztette Kína uralmát messzi fekvő területekre is, a 18., de még inkább a 19. század folyamán a teljes tespedés állapotába züllesztette a birodalmat. Az elmúlt század elején már Kína olyan mélyre süllyedt politikailag, hogy az európai hatalmak a legszemérméletlenebbül kihasználják tehetetlenségét. Különösen az angolok éltek szabadon a korlátlan zsákmányolási lehetőségekkel. Nem érdektelen elmondani, hogy példának okáért az ugynevezett ópiumháborút, amely 1839-től 42-ig tartott, milyen címen indították meg a Mennyei Birodalom ellen. Kanton és Délkina több tartományának akkori alkirálya ugyanis kemény kézzel igyekezett megakadályozni az ópiumnak Kína területére való bevitelét. Tudni kell, hogy az ópium egyike a legveszedelmesebb kábítószereknek. A délkinai nép hatalmas tömegei estek áldozatul az ópiumszívás káros szenvedélyének. Igen ám, az ópium azonban roppant jövedelmet hajtott bizonyos angol kereskedelmi érdekségeknek. Előbb diplomáciai uton próbálták meg jobb belátásra bírni az alkirályt, aki az angolok részéről megkörnyékezett császári udvarnak is ellentállt e tekintetben. Majd amikor a szép szó nem használt, egy mondvacsinnált ürügy alapján háborút zudítottak a katonailag fel nem készült Kína nyakába.

4.

Kína alul maradt ebben a harcban. A Nankingban megkötött béke alapján több kikötőjét meg kellett nyitnia az európai, illetve amerikai kereskedelem előtt. Az idegenek térhódítása azonban lángalobbanott a az amugy is izgulékony délkinaiak harci kedvét. S miután úgy látták, hogy a császári dinasztia az oka a bajoknak, hatalmas fölkelés tört ki. Ez volt az ugynevezett Taj-Ping forradalom. Nemcsak Dél-, de Közép-Kína nagy része is Siup-Cuen fölkelő vezér kezébe került, aki aztán császárnak kiáltotta ki magát. A hivatalos kormányzatnak csak hosszas és elkeseredett harcok után sikerült a Taj-Ping lázadást legyűrnie. Anglia azonban nem elégedett meg a zsákmánnyal és ugyancsak egy mondvacsinnált ürügy címén 1856-ban Franciaországgal karöltve újra háborút indított Kína ellen. Ez persze megint az ázsiai ország vereségével végződött. A békeszerződéseket azonban nem tartotta be és 1860-ban a harmadik angol—kínai háború kezdődött. Ennek során az angol flotta megszállta Kanton és csak igen jelentős gazdasági és politikai engedmények fejében volt hajlandó onnan kivonulni. Tudjuk azonban, hogy Kantonhoz közel van Hong-Kong szigete, amely Kína délkeleti partjának szomszédságában, a Kanton folyó torkolatától nem messze fekszik. 15 km hosszú és körülbelül 8 kilométer széles. Területe 126 négyzetkilométer. Lakóinak száma a legutóbbi népszámlálás szerint körülbelül 400.000. Közigazgatásilag hozzátartozik még az alig 800 méter széles tengerszorosral elválasztott Kaulon félsziget és néhány apró sziget is. Ezekkel együtt területe 1021 négyzetkilométer és összlakossága körülbelül 700 ezerre tehető. A sziget gránitból és bazaltból áll. Éghajlata forró. A gyakran tomboló tájfun rengeteg kárt okoz. Hong-Kongot — mint fentebb mondtuk — az ópiumháború során szállták meg az angolok.

5.

Akkoriban a sziget teljesen pusztá és vízből szegény volt. Jellemző az angol politikai és katonai körök előrelátására, hogy már azokban az időkben megsejtették ennek az aránylag kicsiny területnek gazdasági, de elsősorban sztratégiai fontosságát. Az angol kormány hallatlan áldozatok árán valóságos parádicsmot teremtett itt. Akár csak a brit birodalom egy másik fontos kulcsponthoz, Adenben: itt is hajórakományszámra hordták a televény földet a pusztasíklára, hogy vegetációt teremthesenek. Ma már valóságos tündérkert és különösen fővárosa: Viktoria, egyike Délázsia legszebb helyeinek. Igen nagy politikai és sztratégiai jelentősége van. Hong-Kong birtokában az angol hadiflotta és ujabban a légihaderő egész Dél-

és Délkeletázsia fölött ellenőrzést gyakorolhat. A világháború során rendkívüli méreteken megerősítették. Mindezen azonban kevésnek bizonyult, mert Japán a huszas évek elejétől kezdve igen komolyan veszélyeztetni kezdte a délázsiai brit érdekeket. Eppen ezért a Malakka félsziget csúcán levő Singaporereval egyidőben méginkább kiépítették és a legmodernebb védőeszközökkel szerelték fel. Annál különösebb hogy Japán most mégis elérkezettnek látta az idejét annak, hogy Hong-Kong térszomszédságában, a szó kimondott értelmében a brit hatalom szemellettára csapásokat szállítson partra a Bias-öbölben. Érthető tehát az angol kormány megdöbbenése. Hiszen London már örült az európai bonyodalom elsimulásán és azt hitte, hogy további meglepetésektől nem kell tartani.

A jó öreg Chamberlain úgy vélte, hogy Münchenben beláthatatlan időig biztosította a brit világbirodalom érdekeit Anglia éppen azért hozott annyi áldozatot Németország és Itália javára, hogy Európában felszabadulva, mindkét kezével védekezhessen a számára egyre veszedelmesebben jelentkező japán imperiálizmus ellenében. Ugy látszik, Tokió számolt a várható lehetőségekkel és mindenre való tekintettel határozta el magát a délkinai hadjárat megindítására. Nem ok nélkül írta a Times a legrezignáltabb hangon az akció kezdetén, hogy: „Elérkezett az az idő, amikor a közel 40 éves angol—japán jóviszonyoknak a legkomolyabb erőpróbát kell kiállaniuk. Elkerülhetetlen, hogy egy Kanton elleni hadjárat komoly ellentéteket ne váltson ki London és Tokió között...” Hát bizony ezzel alighanem számolnak is Londonban. Mint ahogy valószínűleg Japán is lemérte az összes lehetőségeket, mielőtt erre a döntő cselekvésre szánta el magát. Ha Délkina és hatalmas kikötővárosa: Kanton, a kezébe kerül, a szomszédos Hong-Kong elveszti gazdasági és sztratégiai jelentőségét. Anglia délázsiai érdekeit ezek után legfeljebb csak — az innen meglehetősen távolfekvő — Singaporé védelmezheti úgy ahogy. Mert Hong-Kong és Singaporé együtt nagyon jól kiegészítették egymást. De a malakki hadikikötő egy magában legfeljebb csak ideig-óráig biztosíthatja az India, továbbá Újzéland és Ausztrália felé vezető utvonalamat. Ám Anglia délkinai gazdasági érdekeit aligha tudja biztosítani. Ez a magyarázata, hogy London a nemrég megkötött angol—amerikai egyezményen túlmenően is újabb együttműködési ajánlatot tett az északamerikai Egyesült Államoknak.

7.

Mert Délkina meghódítása amerikai érdekeket is nagyban veszélyeztet. Innen már aránylag igazán nincsen nagy távolságra a Filippini szigetcsoporthoz, az Egyesült Államok délázsiai flottabázisa. A Felkelő Nap országa már régen szemet vetett ezekre a szigetekre is. Elsősorban az éghajlatuk tropikus, tehát letelepedésre fejlette alkalmas a japán ember részére. Azonkívül termékenyek is és nyersanyagokban, valamint ásványi kincsekben is nagyon dúsak. De mindennél többet jelentene a katonai értékük. Ha Japán ráteheti a kezét a Filippini-szigetekre, innen sok tekintetben a Csendes óceán messzi tájaira is kiterjesztheti az uralmát. Ezért rendkívül fontos Anglia, Franciaország és az északamerikai Egyesült Államok szempontjából a délkinai hadjárat kimenetelét. Franciaország szempontjából azért, mert Délkina határos Anammal, illetve az Indo-Kína gyűjtőnév alatt ismert délázsiai francia gyarmatbirodalommal. Tokió egyébként is többször igen erősen tiltakozott Párisban amiatt, hogy Anamont át is rengeteg hadiszert szállítottak Kinába. Most ezt is megakadályozhatja. A három európai, illetve amerikai nagyhatalom már napok óta tárgyalásokat folytat egy egységes fölépítés tárgyában. Sajnos azonban, mindeddig még nem tudták érdekeiket egyezőre hozni. A megbeszélések folytak-folydognak, közben azonban a japán megszálló seregek egyik sikert a

másik után aratják Délkinában. Csapatok erőltetett menetben haladnak Kanton felé és bizony alig kell valamiféle komolyabb ellentállással számolniok mert Csang-Kai-Sek — bízva az angolok hongkongi hadierejében — elmulasztott mindenféle megfelelő ellenintézkedést Kanton és környékének biztosítására.

8.

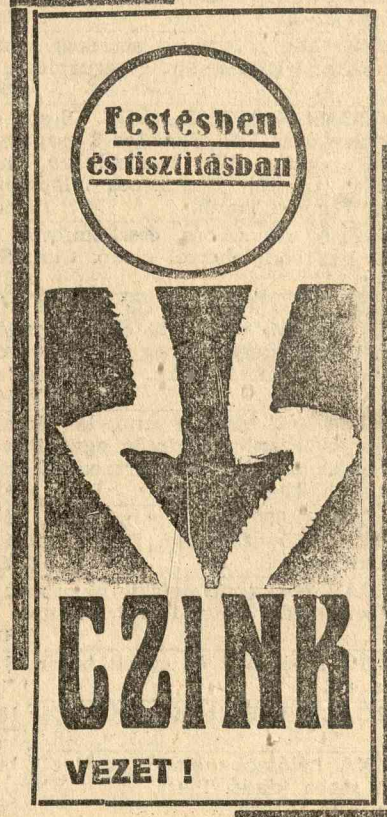
Délkina esetleges elvesztésével Szovjet-Oroszországot is meglehetősen nagy meglepetés éri. Tudni kell ugyanis, hogy Moszkva különösen a huszas évek közepe óta rendkívül nagy súlyt helyezett arra, hogy Kína felé is kiterjeszthesse befolyását. Északkinában azonban csődöt mondtak a kísérletei. Nemcsak azért, mert a mogorva, rideg lakosság nem hajlott a bolsevista eszmék felé, de azért is, mert Japán jóelőre kivédte az orosz próbálkozásokat azzal, hogy az északi tartományok parancsnokló tábornokainak jórészt ügyesen a maga oldalára állította. Ez a magyarázata, hogy a japán uralom ugyszólván minden nagyobb nehézség nélkül megerősödhetett Északkinában. Viszont Délen az oroszok találtak termékeny talajra. A kantonj kormány egészen moszkvai befolyás alá került és a most annyira emlegetett Blücher szovjet marsall, valamint Borodin politikai megbízott sugalmazták az ottani kormány ténykedéseit. Csang-Kai-Sek sokáig kemény harcot vívott a kantonj seregekkel. Amikor azonban a japán imperiálizmus egyre nagyobb részeket szakított el a kínai birodalom törzséből, megegyezett a déliekkel és közös erővel vették fel a harcot a Japán hódítók ellenében. Az orosz hatás mindvégig nagy volt Kantonban. Most azonban, ha sikerülnek a tokiói tervek, ennek is hamarosan vége lesz. Persze sok függ attól, hogy az érdekelte európai és amerikai hatalmak milyen álláspontra határozzák el magukat a mindmerészebbé váló japán hódító tervekkel szemben?

Fenyő a hegytetőn*

Fenyő vagyok a hegy magas csúcán,
Forrongó, lázas, buja éjszakán
Egyedül állok. Lármafa vagyok.
Sikonganak bennem vágyak és dalok
A küzdelemhez van szilaj erőm.
Társtalan állva kopár hegytetőn.
Nem horkannak meg bennem száz hitek.
Eszme diadalában: hiszek, hiszek.
Ha felém néha forró asszony téved,
Ki vérembe új vágyakat vésett.
A boldogsághoz le és felmegyek,
Megmosolyognak a hold és a hegyek.
S ha írva van, hogy lelkem elmerül
Asszonytalan, társtalan, egyedül,
Eszmém fűtve életem életemet,
Számolgtatva a zajos éveket.

Mihály L. Barna.

* Mutatványul a fiatal székely költő most megjelent hasonló című, sok tehetségre valló kötetéből.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, jegyes és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózzott jelígy leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt követek megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (VT1379)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és briliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan veszünk Casa Orologeler Ema Weisz, Cluj, P. M. Viteazul 11. (T1383)

HÁZAS telek Dermatá gyári adóssággal eladó. Str. Ovidiu 3. Iris-telep. (1281)

PERZSASZÖNYGEK, képek, képkerek, művészi kivitelben legolcsóbban, részletfizetésre is beszerezhetők: „Unicum” Telefon 29-65. C. Mar. Foch. 5-a. (T1380)

BODEGA berendezés eladó. Str. Gen. Gherescu 8. (1589)

ELADÓ a Str. Marzescu 62. szám alatti villatelek, összes közművekkel ellátva és bekerítve. Str. Matei 5. portásnál. (1544)

KERESEK pianinót bérbe. Breiner. Str. Corches 2. (1565)

JÓ főzőkályha eladó. Str. Grigorescu J. (1600)

EGY fél sötétáló eladó. Str. N. Cristea 3. (1622)

PERZSASZÖVÖSZÉK eladó. Str. Julian Pop 26. (1636)

SZIVATTYUKUTAK, (beverőkutak) üzembehelyezve, gyári áron részletfizetésre is Cluj, Str. Negru Voda 1. (T1386)

MENYASSZONYI és névnap ajándékokat legolcsóbban mégis csak **Kerekes** porcelláncsarnokban vásárolhat. (T1385)

EGY valódi székonyt szőrmegallér, egy antik kandalló és egy fürdőkád eladó. Str. Neagră 13. (1662)

FIGYELEM. Olcsón eladók Cal. Lungan, Bogdan telepen 400 és 222 öles délnék fekvő parcellák befektetésre alkalmas, villanykivezetve. Erd.: Bogdánál, Cal. Reg. Ferd. 141. (1667)

HETI 50 LEI

részletfizetésre vásárolhat férfi és női I.-a cipőket, sosenokat és gyermekcipőket

„ARCO”

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memorandului 25. Telefon: 18-25.

TOFOLYAHÁLO, mindenféle butorok olcsó eladók. Cal. Decebal 3. Veszék használt butort. (6481)

ELADÓ egy használt Dániel kályha. Str. Chintăului 33. Hrasch. (1686)

KERESEK megvételre jó állapotban levő zsák, vagy oszlop cserépkályhát. Papirgyár Telefon: 22-20. (1687)

ELADÓ alig használt sötétkék, mély gyermekkosci Hódos, Str. Pasteur 10-b. (1689)

MALMOSOK FIGYELMEBE. Olcsón eladó 2 darab 26 HP gázmotor 3 csapágys fekvőelrendezésű 3600 kg. súlyban, alig használt garantált üzemképes állapotban. „Titan” Campia Turzii. (V1602)

MODERN két szobás, összkomfortos új családi ház bangteherrel eladó. Cim: Str. Oăsanu 34. (1614)

TEXTIL KÖTÖTTÁRU ÚJ ÜZLET SÜRGÖSEN ELADÓ rendkívül előnyös feltételek mellett, Erdélyben nagyvődjű városban, más vállalkozás miatt. Jelige „Egysz-tencia”. (V1444)

HENTESÁRU kihordó autó, kis üzemi, teljesen jókarban, ugyintén egy kihordó kocsi lóval együtt eladó. Braedtnél, Str. Anton Pan 22-24. (1653)

ELADÓ 12.000 lej, egy új díofa háló. Látható 12-20 óráig Str. Budai Deleanu 22. szám alatt. (1696)

SZARAZ, ócska vályogtégla nagy mennyiségben eladó. Str. David Francisc 1. (1700)

ELADÓ hálószoba és egyéb butor. Str. Oăsanu 66. (1719)

BÖRGARNITURA eladó. Str. Regală 18a. (1720)

BARNA hálószoba eladó, ugyanott butorozot szoba kiadó. Piața Mihai Viteazul 25. em. ajtó jobbra. (1721)

WERTHEIM kassza, káposztás hordó csavaros fedőlappal eladó. Cim a kiadóban. (1730)

FEKETE, rövid zongora, elsőrendű gyártmány eladó. Str. Goidu 5. (1739)

ELADÓ 3 szobás telek 50 ezer lejért. Str. Strămbă 28. A Kétvízközt. (1741)

FÉRFI fehérnemű nagyon olcsón, részletre is eladó. Cal. Decebal 10, hátul az udvarban. (1746)

KITÜNŐ rádió olcsón eladó. Megtekintethető: Str. Duca 7. Dánnál, este 7-9-ig. (1750)

KRISTÁLYÜVEGES, tükrös palisander ebédlő igen olcsón eladó. Str. Grigorescu 71 9-11, 2-3-ig. (N303)

JÓKARBAN levő férfiruhák eladók. Str. Alexandri 10. I. em. (N310)

HOSSZU, fekete szilzskin bunda, antik garnitúra olcsón eladó. Regală 25. (N313)

CIPÉSZÜZLET sürgősen eladó elutazás miatt. „Kevés befektetéssel” jelígye a Novába. (N316)

TALPAT, BÖRT jó szakember csak **HOLLANDUSNÁL** vesz. Cal. Reg. Ferdinand 65. (VT1349)

AZ ujonnan átrendezett üzletünkben **ARANY** és ezüstművekben. Nagy árszállítás. **Aranyfogakat,** tört ékszereket napi áron veszünk. **ORLOW** óra és ékszerüzlet, főpostával szemben. (1433)

SZEBBENÉL-szebb női szövetek, selymek, diffinek, flanelek, vásznak, zefírek, pongyola és ruhamaradékok érkeztek. Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (V1572)

ELADÓ családi ház 1000 négyzetméter területen. C. Decebal eljén 1.500.000 lej. Cim a kiadóban. (1556)

YOST írógép eladó. Cim a kiadóban. (1584)

ELADÓ modern új emeletes villa. Str. Grăia 10. (Str. Elisabeta mellett.) (1645)

Tollpárnát,

matracot, paplant, libatollat, lőszört, gyapjút prima minőségben legolcsóbban kaphat. Roletta szerelést olcsón vállallunk

PLAPOME MODERNE

Cluj, Str. Vlahuța 2. Tulajdonos: Hirsch Ernő.

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók és gazdasági épületek dr. Ciobanu Virgil birtokából. Kerek Domb fölött. Erd.: dr. Odestianu Alexandru ügyvédnél, Cluj, Str. Reg. Maria 48. (1661)

MOTORKERÉKPÁR 500 köbcentis, kitűnő állapotban eladó. Berey Rezső, Cluj, C. Reg. Ferdinand 66. Értekezni lehet Str. Goidu 9. számmal szemben, Marianum hát só bejárat. d. u. 6 órától. (1666)

MEGÉRKEZIEK AZ ÚJABB

kabátiszövetek, pizzamaflanelek és diffin maradékok. Str. Măloasă 19. Sámuel. (1670)

EGY jó állapotban levő favágógép eladó. Str. Budai Deleanu 4. (1574)

BOROSHORDÓK és cross teafozók eladók Cal. Reg. Ferdinand 82. (T1452)

HÁLÓSZOBA és különböző butorok eladók. Reg. Ferdinand 67. (1737)

KERESTETIK szecskavágó gép járgányval, vagy motorral jó, használható állapotban. Cim a kiadóban. (1709)

VESEK használható állapotban levő káposztás hordót. P. Mihai Viteazul 36. Cristea. (1722)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. (N322)

ELADÓ excender prés, kompresszor 16,5-es villanymotor, abrichter, rottuvó. Str. Negru Voda 1. (T1455)

ELADÓ házhelyek Someseni és Bulgária telepen. Erd.: dr. Mircea Georgescu ügyvéd. Str. Băii 21. Tel.: 13-09. (1757)

ÁLLOMÁSHOZ közel eladó két szoba, konyha, speisz 75.000. Str. Doinei 5. (1744)

ÚJ modern vaskályha eladó. Érdeklődni Str. Iuliu Maniu 6., házfelügyelőnél. (1759)

ELADÓ 2 rézágy, 2 réz éjjeliszekrényvel és egy rézmosdó márványlappal, gyermekágy új matraccal, gyermekasztalka 2 székel, antik komód szekrényrel. Str. Dima (Minorita) 1., I. 4. (1761)

LEGHORN tyukok, jércék, ivarérett angora nyulak eladók. Str. Pop de Băsești 14. (1762)

MÉLY gyermekkosci eladó. Értekezni: Str. Carpaților 16. (1769)

ELADÓ többféle nagyságu cséplők és motorok. Közvetítő díjazok. Ijjes, Aghires, Jud. Cluj. (V 1770)

MODERN díofa telehaló eladó. C. M. Foch 21. asztalosműhely. (1926)

ÓCSKA ruhákat veszek, dus választékban eladok. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (1784)

REKAMIEREK, Schröber fotelek, hencserek, női csolnakos, jó varrógép, fehér 3-as szekrény olcsón eladók. Str. Dogarilor 3., Szabó. (1819)

ELADÓ söröspult, berendezés, forgó vtrín, mérleg. Buna bácsi bodega. Str. Vlahuța. (1814)

VEGYÉSZETI műhely berendezéssel áru készlettel, receptekkel eladó. Cim a kiadóban. (1808)

HÁLÓSZOBA berendezés olcsón eladó. Megtekinthető délelőtt Str. Bădescu 4. (N338)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszek és eladok. Hívásra házhöz is megyek. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (1836)

ELADÓ jókarban levő sezlon, 4 drb. fotel plüssel bevonva, 1 dr. 5x4 méteres min tás szőnyeg. Egyetem főgépészénél. (1798)

ELADÓ plüss sezlontakaró, kicsi jég-szekrény, szalagarnitúra. Str. Avram Iancu 24., szuterin, vaskapu. (1796)

MEGVÉTELRE keresek új, vagy alig használt 3-5 tonnás teherautót. Rimóczi szállító. P. Gării 9. (1795)

ZONGORA, rövid, kitűnő karban olcsón eladó. Erd.: Schlathau, Str. P. Maior. 13. (1792)

ÜZEMBEN levő négyjáratu vizimalom, posztóvanyolóval és olajpréssel felszerelve, lakóházzal, gazdasági épületekkel és kettő hold földdel eladó. Ára 240.000 lej. Érdeklődni d. u. 4-5.30 óráig hétköznapokon, Kiss, Cal. Reg. Ferdinand 101., Cluj. (V1725)

ALLÁST KERES

BEJÁRÓ-főző állást keres jobb nő nov. 1-re. Cimeket „Jobb nő” jelígye a Novába. (N306)

FIATAL gyermektelen soffőr házaspár állást keres. Cim: Str. Baron L. Pop 7. sz. (1704)

APOLÓNO beteg mellé vidékre is menne. Ajánlatot „Szakképzett” jelígye a kiadóhivatalba. (1777)

ALLÁST KAPHAT

MINDENES bejárónő keresek nov. 1-re. Str. Toma Ionescu 6. (N263)

KERESEK gyakorlattal bíró fűszerkereskedő segédet vegyes fűszerkereskedésembe. Kántor, Tg.-Mures. (VT1461)

KOCSIST, középkorú, ki loápoláshoz és négyeshajtáshoz ért állandó alkalmazásra felveszek. Jelentkezni lehet Str. Memorandului 1. (1690)

TANULÓLEÁNYOKAT jó családból felveszek. „Solid” fehérnemű varroda, Piața Stefan cel Mare 4. (1288)

ESZTERGÁLYOS segédet, fiatal, lakás ellátás és fűtéssel felvesz Pereky, Turda, Str. Răsboieni 11. (VT1456)

KERESEK délutánra 6 éves fiam mellé németül, románul beszélő kisasszonyt. Cim Deutsch, Str. Creangă 2-c. (1710)

VASKERESKEDŐSEGÉDET, aki teljes szakképzettséggel bír, felveszek. Frankl vaskereskedés, Cluj. (1747)

IDŐSEBB német kisasszony esetleg asszony, ki a háztartásban is segítene, keresetük 5 éves kisfiu mellé. Str. A. Muresan 11., I. emelet. (1768)

JÓ bizonyítványu mindenesleányt keresek azonnalra, vagy elsejére. Str. A. Muresan 43. (1782)

KIFUTÓLEÁNYT fizetéssel felveszünk. Sigmondné női kalapüzlete. Str. Matea 5. (1811)

FIATAL asztalossegédet felveszek. Jelentkezni „Premier” gyermekkosci üzemenél Str. Anton Pan 6. (T1458)

HÁZMESTERNEK gyermektelen házaspárt felveszünk. Cim a kiadóban. (1786)

CUKRASZTANULÓT felveszek. Kemény cukrászda, Str. Iorga 5. (N347)

ÜGYES fiut tanulónak felvesz Coafor Halászi Str. Barițiu 8. (1833)

CSOMAGOLÁSBAN gyakorlott munkást keresünk. Mechanikai munkához értők előnyben. Cal. Reg. Ferdinand 75., raktár. (1800)

FELVESZEK hosszabb gyakorlattal rendelkező fényképészsegédet. Foto Kántor, Tg.-Mures. (VT1462)

14-17 ÉVES jobbmegjelenésű ügyes katolikus leány plébánián öreg szülei mellett háztartási segítőként családtagi bánásmóddal örökös otthont kaphatna. Levelek „Szerényigényű” jelígye a kiadóba küldendők. (VT1463)

KÜLÖNFÉLEK

HASZNÁLT bőrkabátját újra festi és vízhatlanná teszi Bóné timár. Str. Rugului 42. szám. (1618)

ÜZEM nagyobbításhoz társat keresek egy-kétszáz ezerrel. Cimeket „Rentabilis” jelígye a kiadóba. (1619)

50-60 EZERREL jövedelmező iparhoz társat keresetetik. Cimeket: „Ipar” jelígye. (1620)

A REG. Maria 29. étteremben okt. 1-től havi ebéd, vacsora abonoma étlap szerint 640 lejtől és a menü 15 lejtől feljebb. (T1384)

Bőrkabátját

csakis Hirsch készíti a legújabb divat szerint. Bőrkabátok festését javítását szakszerűen, garancia mellett vállalom. I. Hirsch, Cal. Mar. Foch 5. (T1419)

SZOBÁT jutányosan festek. Cimek: Jas kó, Segesváry céghez küldendők. (1680)

ZONGORA órát adok jutányosan. Str. Oăsanu 66. (1718)

TÚZIFA minden rendű olcsón megrendelhető Primaria trafikban. Telefon: 1178. (1388)

„MISS NIGHIDEA” grafológusnő első alkalommal érkezett városunkba, aki az írás alapján megmond mindent. Akárki meggyőződhetik képességéről csak 7 lejje. Csinál speciális konzultációkat is, ahol elmond mindent. Ellenésében visszaadja a pénzt. Fogad Piața Mihai Viteazul 20. sz., az udvarban. (1789)

FRANCIA, olasz, német oktatás, vagy konverzáció. Levelet Delort Peiellenél, Str. Saguna 13. (1766)

BŐRKABÁTOKAT méret után készítek szakszerűen javít és fest garancia mellett legjobban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Gólyával szemben. (1806)

KÖZÉPISKOLÁSOK, elemisták korepetését vállalom. Román, francia, angol és számtant is tanítok. Cal. Reg. Ferdinand 93 földszint 2. ajtó. (1791)

KIADÓ LAKÁS

SZOBA, konyha, előszoba kiadó. Str. Radulescu 83. (1799)

KIADÓ kisebb komplett garzanlakás. P. Unirii mellett, Str. Matei 5. Portásnál. (1543)

KÉT szoba, konyha, fürdőszoba, füves veranda, stb. november 1-re kiadó. Str. Fântânele 52. (1552)

2 SZOBA, konyha november 1-ére kiadó. Str. Massaryk 2. (1654)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó azonnalra. Str. Berthelot 15. (N290)

ELEGÁNSAN butorozott szoba elsőrendű ellátással két személynek uricsaládnál kiadó. Ugyanott diétás és rendes koszt kihordásra Grigorescu negyed, Str. Bravilor 6. (1692)

SZÉP kilátásu, napos szoba, esetleg butorozva kiadó. Moților 115. Fenn a villában. (1693)

KIADÓ nov. 1-re különálló két szobás, parkettes, összkomfortos, kertés villa. Str. Fântânele mellett Erd.: Cal. Reg. Ferdinand 40. (854)

KIADÓ 3 szoba, konyha, fürdőszoba emeleten. 10-12, 3-5-ig. N. Iorga 21. (T1434)

KÉT szoba, konyha kiadó. Str. Dragalina 108. szám. (1650)

EGY szoba kiadó. Str. Oltenie 12. (1698)

BUTOROZOTT szoba villaházban azonnal kiadó. Str. Rosetti 10. (1701)

TRAFIKOT keresek bérbe megvételre, vagy betársulni bármilyen üzlethez „100-150 ezer” jelígye a kiadóba kérek. (1729)

KIADÓ 5 szoba teljes komforttal, központi fűtéssel külön szoba, konyha, Str. Grigorescu 52. (N312)

KÜLÖNBEJÁRATU, elegánsan butorozott szoba azonnalra kiadó. Wilson ucca 1. (324)

KÉT szobás, komfortos lakás nov. 15-től kiadó. Str. Negruzzi 1-a. (N336)

KIADÓ azonnalra 2 szobás, fürdőszobás, parkettes lakás. Str. Gen. Mosoiu 20. alatt. (1230)

KIADÓ sarokházban szép nagy üzlethelyiség, szoba, konyha lakással. Ugyanott egy kisebb üzlethelyiség, Str. Pietroasă 30. (1685)

KIADÓ 2 szoba, konyha mellékhelyiségek, egészséges lakás november 1-ére havi 1200 lej. Str. Grigorescu 57. (1641)

BUTOROZOTT szoba teljesen különbejárattal, állandó lakónak november 1-ére kiadó. Cal. Moților 81. (1644)

KÉT szoba, konyha, elő és fürdőszobás lakás nov. 1-re kiadó. Cal. Reg. Ferd. 29. Megtekinthető d. u. 4-7-ig. (1683)

KIADÓ 6 lónak istálló, vagy tehénnek. Str. Gh. Lazar 25. (1810)

1 szobás, komfortos, modern lakás nov. 1-re kiadó. Str. Popa Fărcas 12. Tisztviselő telep. Bővebbet Nagynál, Cal. Mar. Foch 1. (1805)

LAKÁST KERES

NOVEMBER 1-ére keresek 3 szobás összkomfortos lakást, külön telken előnyben. Ajánlatokat „Sürgős” jelígye a kiadóba. (1767)

MIT MONDOTT VAIDA SÁNDOR 20 ÉV ELŐTTAMAGYAR KÉPVISELŐHÁZBAN

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) 1918 október 18-án írtak. Az összeomlás történelmi orkánja száguldott a központi hatalmak felett. A harcerekben még fellobbant a gránátok és srappellek vész tüzijátéka. Még bömböltek az ágyuk, kattogtak a gépfegyverek.

A négyéves vérzivatar utolsó vonagló volt ez.

Magyarország akkori népe kimerülten és kábultan állott az események tragikus zuhatagában. A fegyverszüneti tárgyalások, Bulgária kapitulálása, gróf Tisza István ellen megkísérelt merénylet, a tízezreket gyilkoló spanyol járvány és a nemzetiségek függetlenségi megmozdulása sem tudták felrázni a nemzetet elalétságából.

Ez a fásultság ülte meg a honatyák lelkét is, amikor a magyar képviselőházban Vajda Sándor az erdélyi román-ság nevében felolvasta nevezetes deklarációját, amely elindítója volt annak a folyamatnak, amely átváltoztatta Európát térképét.

Az egykori budapesti parlamenti feljegyzésekből elevenedik meg a magyar képviselőház 1918 október 18-iki ülése, amelyen Vajda Sándor történelmi jelentőségű beszédét elmondotta:

A magyar képviselőház ülésén Simonits Elemér elnököl. Napirend előtt Pető Sándor bejelentette, hogy a spanyol járvány szörnyű pusztítást végez. Egyedül Budapesten százezer ember fekszik a gyilkos kórban. A halálistatisztika felülmúl minden elképzelést. Az elnök ezután Vajda Sándor nemzeti képviselőnek adta meg a szót aki a következő előterjesztést tette:

— A világháború eddig is egy nagy eredményt hozott magával — kezdte előterjesztését Vajda Sándor — azt tudniillik, hogy a jövőben nem lesz különbség nemzet és nemzet között, hanem a kis és nagy nemzetiségek egyenjogúak lesznek. Ha sikerülni fog az emberiségnek ezeket az eszméket megvalósítani, akkor a kereszténység megalapítása óta nem történt olyan tény, mind az, amely ennek folytán az összes emberiség javára fog következni.

Hock János itt közbeszólt: Igaza van.

Vajda Sándor: Eddig az állam mint alárendelt nemzetiséget kezelte a románokat Ujjongva fogadták a magyarországi kis nemzetek, amikor a külügyminiszter elfogadta Wilson pontozatait. Ezerint már nem nemzetiségek, hanem nemzetek. A román nemzet szervezete elhatározta, hogy állást foglal Wilson pontozatait illetően és ezt a Háznak a következőkben juttatja tudomására: „A magyarországi és erdélyi román nemzeti párt végrehajtóbizottsága október 12-én Nagyváradon dr. Mihály országgyűlési képviselő elnöklete alatt ülést tartott, amelyen egyhangulag meggyezett a következő deklamációban: A világháború által teremtett helyzettel szemben a magyarországi és erdélyi román nemzeti párt végrehajtóbizottsága, mint a magyarországi és erdélyi román nemzet politikai szervezete megállapítja, hogy a háború és annak eredménye igazolja a román nemzet évszázados követeléseit teljes nemzeti szabadsága iránt. Azon természetes jogunk alapján, hogy a sorsa felett minden nemzet maga rendelkezhet, amely jogot a monarchia fegyverszünet iránti ajánlatával most már Magyarország kormánya is elismert, a magyarországi és erdélyi román nemzet e joggal élni kíván és ehhez képest követeli a maga részére is a jogot, hogy teljesen szabadon és minden idegen befolyástól mentesen ömaga határozhassa meg intézményes állami elhelyezkedését és koordináltságának viszonyát a szabad nemzetek között. A magyarországi és erdélyi román nemzetek nemzeti szervezete nem ismeri el annak a parlamentnek és kormánynak ama jogosultságát, hogy magát a román nemzet képviselőnek tekintse és nem

ismeri el más, tőle idegen tényezőknél oly jogát, hogy az általános békekongresszuson a magyarországi és erdélyi román nemzet érdekeit képviselhesse, mert az érdekek védelmét csakis a saját nemzetgyűlése által kijelölendő tényezőkre bízhatja.

Az elnök: Nem kívánok a képviselő úrral ebből a székéből vitába bocsátkozni, azonban nem adhatok menlevelet arra, hogy mint magyar országgyűlési képviselő a fennálló alkotmányba ütköző kijelentéseket tegyen (Helyeslés balfelől).

Vajda (tovább olvas): A nemzetgyűlés vagy annak a maga kebeléből kiküldendő szervein jelenleg a román nemzeti párt végrehajtóbizottságán kívül senki sem lehet feljogosítva arra, hogy ezen nemzet politikai helyzetére vonatkozó ügyekben tárgyaljon és határozzon s mindazon határozatokat és megegyezéseket, amelyek ezeknek hozzájárulása nélkül jönnek létre, ezennel semmiséknek és a román nemzetre nem kötelezőnek jelentjük ki. Évszázados szenvedések és küzdelmek után az osztrák-magyar monarchiában élő román nemzet teljes nemzeti élethez való elidegeníthetetlen és elvárhathatlan jogainak érvényesülését várja és követeli. (Nagy zaj.)

Elnök újra figyelmezteti a szónokot, hogy beszédében tartsa szem előtt a fennálló alkotmányt.

Vajda a miniszterelnökkel és Tiszával polemizál. Az ő álláspontjuk szerint homlokegyenest ellenkezik Wilson pontozataival. Kedves embernek tartja Wekerlét de veszedelmes a politikája. Tisza tegnap panaszkodott, hogy a magyaroknak rossz hírük van a külföldön. Nyugodt lélekkel megállapítja, hogy Tisza politikája tette a nemzetiségeknek a legnagyobb szolgálatot, mert soha a meggyezésre és méltányos megértésre alkalma adni nem akart.

Felkiáltások balról (a munkapárt felé): No, hallják?

Vajda: Tisza folytatta a nemzetiségek letiprását Nagyobb szolgálatot nem tehetnének nekik, minthogy Tiszát küldjék el a béketárgyalásokra. Tisza tegnapi beszédével többet használt az ő ügyüknek, amit ők évtizedes munkával értek.

Juhász Nagy Sándor: Tökéletesen igaz van.

Szilágyi Lajos: Uszítsa csak. Fényes László: Maguk vitték idáig a dolgot.

Muzsa Gyula: Maga félbemaradt patikus (Derűtség).

Vajda: A miniszterelnök tudhatja, hogy az összes harcerekben ott vérezték a nem magyar nemzetek is és az összes tömlőcök abban az időben, amíg a fiuk és az atyák elestek a harcerekben, tele voltak az ő atyjáikkal, hogy még 14 és 16 éves gyermekeket is bezártak. (Nagy zaj.)

Báró Szterényi: Hazug rágalom. (Nagy zaj.)

Fényes László: Most engedték ki őket. Ez az igazság.

Vajda: Nevekket is szolgálhatok. Braniste Valer nyolc napig votj letartóztatva teljesen ártatlanul s csak amikor a külügyminiszter a monarchia és a magyar kormány nevében elfogadta a

Wilson-féle pontokat, akkor helyezték szabadlábra. (Zaj és közbeszólások). Ezen kívül még más négy ur (Felkiáltások: Kik azok? Neveket kérünk) Tessék telefonálni Kolozsvárra és megkérdezni és azután tessék engem dementálni (Felkiáltások: Bizonyára valami más bűncselekmény miatt vannak letartóztatva.) A mai magyar politika ellenkezik Wilson elveivel. A románoknak négy, a szlovákoknak két képviselőjük van a parlamentben, a szocialistáknak egy sem. Nem ömaga, hanem a román nemzet szólt meg a történelmi időben. (Tiltakozás a jobboldalon és közepén).

Wekerle miniszterelnök: Hogy mily türelemmel viseltetik a magyar nemzet a nemzetiségekkel szemben, annak legkétszértesebb jele az, hogy a vádat nyugodtan végighallgatta a Ház. Ami a letartóztatásokat illeti, azzal szemben hangsúlyozza, hogy a bécsi katonai törvényszék előtt folyó egyik per alapján merültek fel gyanúk arra, hogy Braniste és társai a hadviselés érdekei ellen bűncselekményt követtek el. (Nagy zaj.) Voltak nálunk is román internáltak de ezek mind úgy kerültek internáltságba, hogy a katonai hatóságok jelenlétük a haditerületen veszélyesnek tekintették. Volt elődje arra törekedett, hogy a katonai hatóságokkal egyetértve, csökkentse az internáltak számát és mindent megtett arra, hogy az internáltak minél nagyobb száma szabadon maradjon, vagy visszakapja teljes szabadságát. Az internáltak különben nincsenek fogságban, csak azok, akik ellen bűntető eljárást kellett folyamatba tenni, de itt is arra törekszünk, hogy az eljárást a lehető legnagyobb mértékben gyorsítsuk. Utal arra hogy az internáltak tekintetében a katonai hatóságok részéről állandóan szemrehányásokat kapott a kormány, mert velük szemben túlságosan enyhe bánásmódot tanusított. Egyetlen hadviselő kormány sem bánt úgy az internáltjaival, mint mi.

Gróf Zichy Aladár: Franciaországban nézzék meg, Károlyi mesélhetne róla.

Wekerle: Gazdasági téren sem követjük el azokat az atrocitásokat az ittlől idegen polgárokkal szemben, mint amit a többi hadviselő állam elkövetett a náluk levő ellenséges polgárokkal szemben.

Ráth Endre: Franciaországban tetves néger katonákkal voltam összezárv.

Wekerle: Ami a hazai románságot illeti, csak akkor került sor egyesek internálására, amikor védelmi szempontok azt megkövetelték, de rögtön intézkedtünk szabadonbocsátásuk iránt, mi helyett ez a szempont megszűnt. A magyar állam álláspontja a nemzetiségekkel szemben az, hogy egyenlő egyéni szabadságot ad nekik.

Pop Csicsó: Nemzeti szabadság kell nekünk nem egyéni.

Juriga Nándor szlovák képviselő: Önröndelkezési jog.

Apponyi gróf: A magyar nemzet belső kohézióját a magyar területi államépségét fenn kell tartanunk, amíg magyar ember él. (Nagy taps). Aki a békekongresszuson Magyarország érdekeit képviseli, az ott a nemzeti polgárságot is képviselni fogja, aki azonban ezen kívül való képviselőt keres, az a magyar alkotmányon kívülálló álláspontotra helyezkedik. (Zaj a nemzetiségeknél.)

Ovija egészségét

HORIA
bedörzsöléssel.

lyezkedik. (Zaj a nemzetiségeknél.)

Pop Csicsó: Nem adjuk magunkat kegyelmükre. (Nagy zaj).

Husz év telt el a nevezetes parlamenti ülés óta. Sok minden történt a két évtized alatt és ma is, mint husz évvel ezelőtt, világprobléma a népek önrendelkezési joga

(galó.)

Gyallay Domokos:

Nyár Solymoson

A Könyvbarátok Társasága előző szépsikerű (Földi István, Málnásy Tivadar, Walter Gyula) könyvei után újabb sorozattal lép a nyilvánosság elé. Gyallay Domokos és Hegedűs Lóránd kötetivel. Gyallay Domokos regénye a kiváló erdélyi prózairól minden kvalitásával ékes. Kifogástalan nyelv, pompás meseszöveg, sikerült lélekjellemezés és lélekelemzés, a figyelmet mindvégig erősen lekötő tárgy a főértékei de nem szabad megfeledkezni okos nevelő célzatról sem, amellyel nemes-szellemű és nemes irányzatú tiszta magyar levegő jü és emelkedett felfogású olvasmányt ad az erdélyi közönség kezébe, olyan könyvet, amelyet mindenki örömmel, haszonnal és bensőséges elmélyüléssel olvashat.

Gyallay Domokos erdélyi regényt írt, a szó nemes transzilván értelmében. Egy lelkes és építőakarással telített kis erdélyi falucskába Solymosra viszi olvasóit, ahol Kiss Antal unitárius papnak, feleségének a finom és tisztaszívű Zsuzsikának, a faji lelkesedéstől átfűtött Sükey Bélának és az Amerikából jötagatóba hazaérkezett magyarszármazású White (Fejér) családnak az építőerejű szeretetbe való összefogozása, mélységes humanizmusa a falu népét szívükre ölelő buzgalkodása csodákat teremt. És melléjük társul Fejér Tamás, Bodoky Margit és a többiek lelkesége, fajszeretete, embertestvéri érzülete és a kis Solymos célt kap, fejlődéshez jut, a megértés és épülés középpontja lesz, példa- és mintakép minden erdélyi számára. Tanulságos, szép, nevelőerejű és iránymutató példakép.

Gyallay Domokos a szívével írta ezt a könyvet, a fajaért rajongva égő és élő hűséggel, odaadással. Ezért néha túlságosan is szárnyakat kap a tolla, az író elragadja a képzelet röpitő lendülete és túllépve a realitások talaján, magasba száll az álmok szent és gyakran elérhetetlennek látszó világába. De ez nem bűn, csupán hiba, a kompozíció kisebb rovására. Olyan hiba azonban, amelyet szeretettel meg kell bocsátani.

A regény figurái: Kiss Antal, Zsuzsika, Fejér Tamás, Bodoky Margit, Charles, Sükey, Marcika, Jolán, az öreg Whiteék, de a többiek is mind — Marichék kivételével — mind csupa tiszta, nemes, jó lélek. Gyallay szereti a falut és embereit, szereti népét és ezért szemé inkább csak az erőnyeit látja és látattatja. Ez sem baj, hiszen írónk ugyanis annyit mocskolják, gyalázzák a falut, legyen legalább olyan is — hiszen nekünk ez a kedvező — aki szereti. Nevelő célzata, gondos nyelvezete, érdekes és hatásos mesebonyolítása pedig olyan értékei a kiváló kötetnek, hogy a legnagyobb szeretettel ajánljuk mindenkinek elolvasásra. Gazdagulni fog a lelke tőle, — hiszen a kitűnő írónak Gyallay Domokosnak nem is lehetett más célja vele.

A kötet gondos külseje a Minerva rt. szokott figyelmességét és stílusérzékét dicséri.

(t.)

SPECIALIS KÜLFÖLDI

csillár és lámpa-
különlegességek

Az őszi szezon legszebb és legnagyobb választéka.

TOTELECTRIC ♦ CLUJ

Calea Regele Ferdinand 28/a. sz.

Főposta mellett. Telefon 13-35.

1939. típusu rádiók

is beérkeztek és megtekinthetők.

Aramvonal...

A magamfajta, későn fekvő embernek sokszor megesik a szíve a koránkelőkön. Amikor éjjel két-három óra tájt a klub, vagy kávéház füstjétől és locsogásától elbódultán kiérünk az uccára és a friss levegőben hazaballagunk, úgy gondoljuk, hogy a végzett napi munka után megérdemelt pihenőre hajthatjuk le fejünket. És ekkor gondolataink éles ellenzőképpen összetalálkozunk egy-egy munkába, vagy piaci helyre siető emberrel és egyszerre az az érzésünk, hogy mi mégis csak semmirekellő emberek vagyunk, késő éjszaka botorkázunk haza a kávéházi dőzsölés után, miközben, ime, a szorgalmas, dolgozó emberek munkahelyeikre sietnek. És érdekes nem magunkat sajnáljuk, akik a ránk rótt napi robotot szabályosan ledolgoztuk és utána még néhány órát tépjük idegeinket a „társaság”-ben, hanem a munkába siető koránkelő emberrel szemben érzünk szánalmat és szeretnénk mindegyiktől bocsánatot kérni, hogy eléjük sodort a végzet.

Pedig ezek a koránkelő emberek bizonyára már jól kialudták magukat. Korán kezdik a munkát, korán végzik, korán fekszenek le és korán kelnek. Nem dolgoznak többet, mint a többiek, nem szórakoznak kevesebbet, pihenésre is akad ugyanannyi idejük — csak hogy éppen máskor kezdik.

A koránkelők közül a szánalmat elsősorban az uccaseprők érzélik. A nappali és szokás szerint rendes életét élők nem is tudják hogy ezek a szegény uccaseprők már két óra után talpon vannak, három óra tájban már vigan sodorják össze uccáink szeméjtét és hét óra tájt már be is végezték a nagy munkát. Ez az éjszakai seprés idegzsongítóan szép munka. Csend van, pihen a nagy metropolis. Autók sem járnak és ha igen, kűrtőlés nélkül, lassítva suhannak előre. Három-négy uccaseprő halad egymás mellett, mint a kaszások és úgy „rendekben”, verik fel a port és halmozzák össze a járda szélén a szemetet. Nem beszélgetnek egymással, csend van, csak a seprő suhogását lehet hallani.

Szegény emberek. Hányan néznek rájuk szánakozólag és talán nem is ok nélkül. Mert bár igaz hogy alhatnak nappal eleget és valószínű, hogy munkaidejük nem haladja felül a napi nyolc órát, mégis határozottan merjük állítani, hogy az uccaseprők szegény emberek. Hogy milyen fizetést kapnak ma, ezt pontosan nem tudjuk, de hogy az alig lehet elég a szerény polgári életre, az bizonyos. Kapnak talán napi ötven, vagy hatvan lejt, esetleg többet, vagy még kevesebbet mindegy, komoly, fontos és nehéz munkát végeznek, jó sort érdemelnek meg.

Ezek után az elismerő szavak után pedig engedjék meg a mélyen tisztelt uccaseprőknek, hogy a legőszintebben és kerekén kijelentsük: nem vagyunk munkájukkal megelégedve. Nem dolgoznak eleget? Talán még igen sokat is dolgoznak. Nem seprik jól fel az uccát? Dehogynem! A reggeli járőkelők napnap után megállapíthatják, hogy tiszta az uttest. Hol van tehát a hiba?

A hiba ott van, hogy az uccaseprő csak dolgozik, de munkáját nem végzi el szívvel, lélekkel, szeretettel. Ezért talán nem is ezek a primitív emberek a hibásak. Ezek jószándékú és becsületes munkások, akik a fizetést úgy dolgozzák le ahogy ezt tőlük a munkaadó kívánja. A szeretet-nélküli munkának az az oka, hogy az uccaseprőket senki sem oktatja ki munkájuk finomságára. Mert ezt a munkát is lehet hebeburgyán, lehet alaposan és lehet finom érzékkel végezni. Bécsben az uccaseprő felöntözi azt az uccarészt, amelyen seprni akar. Más városokban is meg lehet figyelni őket: nem arra törekszenek, hogy a ki-rótt négyzetméter mennyiséget gyorsan leseperjék, hanem arra, hogy amit sepernek, az jól, alaposan és gondos legyen megmunkálva. Bárki megfigyelteti nap közben, a mi uccaseprőink munkáját. Nem az a fontos hogy pormentesen és pedánsan leseperjenek egy uccarészt, hanem, hogy mozogjon a kezük, hogy meg ne csipje henyélés mellett a munkafelügyelő s hogy fogyjon a kiszabott terület. Ennek a munkának

A szerelem sötét verem, avagy

Mi történt az elhagyott és bosszuálló vadházastárs 16 ezer lejével?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Minden valamirevaló, tisztsséges, filleres, vagy pengős színes, vagy szintelen regényben egy szerelem rendszerint úgy szokott befejeződni, hogy a hős és hősnő sok akadály és nehézség után egymásé lesznek. Szól az orgona, kendőt lobogtat, násznép, sir az örömanya, zokog az örömapa és új boldog élet kezdődik — kiáltanak fel, regényírók boldogan, hogy befejezték és az olvasók még boldogabban, hogy idegösszeroppanás nélkül ki tudták olvasni a regényt. Jelen kis történetünkben a dolgok kevésbé történnek szabályosan, sőt a házassággal az igazi szerelem nem, hogy megkezdődött volna, hanem bevégeződött.

Két szív egymásra talál

A fentjelzett szívek közül az egyik Vass Kacsó József sóvári gazdáé, a másik pedig Nikulics Jusztin, ugyancsak sóvári nőé volt. Vass szíve hamarosan lobbort vetett, amit fokozott az a prózai tény is, hogy Jusztinának takaros kis összeg lapult a szalmazsákjában. Habár mindketten megették kenyérük javát, elhatározták hogy egymásé lesznek. Most már, ha ez a fölöttébb kényes művelet az egyházi és világi hatóságok jóváhagyásával, a násznép sirásával, az orgona bugásával történik, akkor azt házasságnak nevezik, ha pedig a felek mindössze összeköltöznek és turbékolnak fészükben, akkor annak vadházasság a neve. Vass Kacsó József és szíve választotta emellett az utóbbi megoldás mellett döntöttek.

Vass Kacsó József verembe esik

A verem jelen pillanatban a katonai törvényszék tárgyalóterme, ahol Vass Kacsó József feszes vigyázzban áll, azzal vádolva, hogy államellenes kijelentéseket tett és a román nemzetet gyalázza volna. Ezt a vermet pedig — amint az utóbb kiderült — Jusztina rózsás kezei ásták volna neki.

A vádirat felolvasása után kiderült, hogy Vass egyizben volt szolgálja, Balogh Péter előtt tette a sértő nyilatkozatot. A vádlottat megkérdezik, hogy valóban mondott-e olyan kifejezéseket, amire Vass kijelenti, hogy soha életében nem beszélt olyasmit.

— Hát akkor hogyan lehet az? — az ellenkezőjét mondotta a feljelentéskérő az elnök. — hogy Balogh mégis sében.

— Azért, mert ő nekem haragosom. Kitétem a házamból a szűrét.

Vihar egy pohár cujka körül

Beszólítják Baloghot. Rossz ruhákba öltözött cigány, aki bizony nagyon gyengén áll a lábán.

— Ittál? — kérdi az elnök.

— Igen.

— Mennyit?

— Egy kis pohárral.

— Mekkoraival?

Mutatja Derűtséggel. Ahogy a kezeivel magyarázatja az egy kancsó is lehetett.

eredménye aztán az, hogy az uccán éppen akkor verik a legnagyobb port, amikor a legtöbb ember jár, (mert sok ember között nehezen lehet megpillantani a munkafelügyelőt) akkor marad seprő nélkül egy ucca, mikor legtöbb a szemét és azt a szemetet hagyják az uccán, amelyiket elsősorban kellene eltüntetniük. Az uccaseprő az uttestet seprí. Tehát a világról el nem takarítanak a szemetet máshonnan, mint az uttestről. Elhagyott udvarok rozoga kerítések és rejtett szegletek mellett lehet bármilyen szemét, otthagynak, mert ez „nem az ő dolguk.”

Szabályrendeletileg igazuk van, de talán a város érdeke mégis más. A polgárság azért fizeti a nagy köztisztasági díjakat, hogy a város egész nyílt területe

Elmondja hogy a voantban együtt jöttek a vádlottal és az itatta le. A vádlott védője, Ilarie Popescu ügyvéd-kapitány hevesen tiltakozik a kijelentés ellen. A vádlott is fejt rázza, tagad. Végül is a jegyzőkönyvbe felveszik, hogy Vass ugyan fizetett neki egy pohárral, de nem beszélt rá kedvező vallomástételre.

Bonyodalmak 16 ezer lejt körül

Balog megerősíti a csendőrség előtt tett vallomását, mire Vass kijelenti, hogy bosszút főzött ki ellene az asszonnyal, akit ő kiutasított házából. Az, hogy most ellene vall, annak köszönhető, hogy őt is kitétte, azért, mert tyukot lopott.

— Azért tett ki, mert nem akartam a javára hamisan esküdni — vág vissza a cigány. Nagy meglepetésre kijelenti, hogy az összeköltözéskor az asszony 16 ezer lejt adott Vassnak, amit Balog is látott és amit a szétváláskor az asszony követelt. Engem arra akart rávenni, — mondotta a cigány — hogy a közte és az asszony között emiatt a 16 ezer lejt miatt megindult perben valljam azt, hogy nem láttam, amikor az asszony neki pénzt adott. Erre nem voltam hajlandó, amire kitétt.

— Mi lett azután a 16 ezer lejjele? — kérdi meg Vasstól az elnök.

— Visszafizettem neki...

Az összeesküvés

A következő tanu Tóth Bálint, akivel azt bizonyítja Vass, hogy Balog és az asszony összeesküdtek ellene. Tóth elmondja hogy mikor elhaladt a már külföldi asszony ablaka alatt, beszédet hallott a szobában. Fülel kisse, majd megismerte az asszony hangját és a cigányét. Az asszony éppen azt mondotta a cigánynak:

— Fel kell jelentsük a csendőrségen nemzetgyalázásért, mert csak így tudunk neki ártani.

Utána látta, hogy a cigány kijött a házból, a csendőrségre sietett és nem sokára hozta is Vasst két csendőr. A cigány azonban tagadja ezt az állítást, megmarad előző vallomása mellett, hogy semmi köze sem volt az asszonyhoz, nem tárgyaltak vele és őt Balog azért dobta ki egyik percrel a másikra, mert nem akart mellette vallani.

— Látta ezt a vádlott vadházastársa? — kérdi az elnök.

— Igen — feleli a cigány.

A tárgyalás ezzel véget is ér, az elnök más időpontra halasztja folytatását, hogy megidézzék Nikulics Jusztinát, aki az utolsó szót fogja mondani a bonyolult ügyben, amely szerelemmel kezdődött, törvényszéki tárgyalással folytatódott és egy itélettel és egy újabb riporttal fog befejeződni.

Addig azonban elég ideje lesz az olvasónak eltöprengeni a szerelem magasságai és mélységei felett.

(m.)

tiszta legyen. Erre kell ránevelni az uccaseprőket és ezt kell velük úgy megértetni, hogy lelkiismereti kérdést csináljanak belőle.

És még valami. Kár volt az állandó, havidíjas és állandóan ugyanazt a kerületet tisztogató uccaseprési rendszert megváltoztatni. Ma egyetlen kerületnek sincs gondos köztisztasági gazdája és így előnytnyújtás és felelősségrevonás sem lehet.

Ez, ismétlünk nem az uccaseprők személyes hibája, őket ezután is sajnálkozással fogjuk köszönteni a reggeli órákban. Sajnáljuk, mert szegények, kevés a fizetésük nincs állandó állásuk és nem adnak nekik alkalmat arra, hogy művészei legyenek mesterségüknek.

(bj.)

A minden versenyen felüli

DOMBRIA

tiszta gyapju, valódi Homespun szövetek, a gazdasági kiállításon szintén aranyéremmel kitüntetve, csak is a készítőnél, Str.

REGINA MARIA 4. SZÁM ALATT

találhatók 75 cm szélességben, méterenként 200 lejtől 500-ig.

APIROS RÓZSA

BÜNYÜGYI REGÉNY.

IRTA:

WALTHER KABEL

(6.)

— Barátom, közvetlen a háború befejezése után egy ilyen rablólovagokból álló banda el akarta ütni a kezemről a Warnba-gyémántbányát. Egész regény ez a történet. Egy évvel később pedig Indiában a delhii India Bank páncélszekrényeit akarták kirabolni, ahol a gyémántbányáimból két év alatt kitermelt értékeket helyeztem el. Nagyszerű tréfa volt nehényt a fickók közül börtönbe juttatni. Már akkor detektív munkát végeztem, Erwin. Nem olyan nagy boszorkányság az. Minden logikusan gondolkozó ember beletanulhat. Egy szóval ismernek és rettegnek tőlem.

Blottner hosszasan elgondolkodott, azután így szólt:

— Nem lehetséges, hogy azoknak a fickóknak a bűntársak akarnak bosszút állni rajtad Hein? Ez csak feltevés...

Geldern a jobb kezét Blottner vállára tette.

— Bosszút állni? — mondotta és hangjában igen sok megvetés volt. — Kedves barátom, az a banda sohasem fogja ezt megkockáztatni.

Hátsó nadragzsebébe nyult és egy kis fekete ismétlőpisztolyt vett elő.

— Ezt a játékszert állandóan töltve magammal hordom, Erwin. Ez még olyan rossz indai szokás, remniszcenciák a vadonból...

Ismét zsebébe sülyesztette a pisztolyt, majd így szólt:

— Siessünk Erwin. Először is a rendőrfőnökségre megyünk.

Amikor jött, azt a vörös rózsát, amit a szőke lánytól vett, puha filckalapjára tette. Most újra felvette a virágot. — Talán közölni akarod élményeidet a rendőrséggel?

Hein a fejét rázza.

— Eszem ágában sincs, fiam. Csak meg akartam állapítani, hogy kié a 12.131 rendszámú autó. Ez volt a száma annak a kocsinak amelyen az elegáns nő elrobogott.

— Ezt csak most mondd?

— Hát csak nem gondoltad, hogy nem jegyeztem meg magamnak az autó számát... Az ördögbe is — szakította félbe önmagát. — Mi ez? egy cédula van a rózsában?

Blottner odasietett Heinhez, aki már gondosan széttergette az összegyűrt kis selyempapírt. Nem volt rajta egyéb, mint egy kis akvarell-kép: egy vörös rózsza.

III

Egy órával később a két barát már megállapította, hogy a 12.131. rendszámú autó Salomon charlottenburgi autófuvarozó vállalkozó tulajdona. Azonnal Salomonhoz hajtottak. A garázstulajdonos bizalmatlanul mustrálta végig mind kettőjüket, amikor Hein felvilágosítást kért tőle arra vonatkozólag, hogy ki bérelte a 12.131. rendszámú kocsit.

— Detektívek, ugy-e? — kérdezte Salomon.

Hein bólintott és háromszáz márkát tett le az asztalra. Salomon ur vissza-tolta a pénzt és így szólt:

(Folytatása következik.)

BUN DE IMPRIMAT

Nyomatott a MAYER könyvnyomd

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.